

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 20—Vol. LIX.

Friday, 26th May, 1961

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR CENTS

CALL TO DECLINE

Invitations Add Insult To Injury

JOHANNESBURG. — In a statement issued to the press, Mr. Farid Adams, secretary of the Transvaal Indian Youth Congress says that the invitations issued to the four Indian people to attend the Republic Day Celebrations add "insult to injury."

The statement reads:—

"The Deputy [Minister of the Interior, Mr. Botha has indicated that non-whites have been invited to the inauguration ceremonies for the first president. Amongst those invited are four 'prominent' Indians. Their names have not been revealed but we assume that those individuals have been invited to represent the Indian community.

"These invitations add insult to injury coming so soon after the South African Government has rejected the demand for a multi-racial convention to draw up a truly democratic constitution for this country. The government refuses to discuss or consider our legitimate grievances; it instead continues daily to further discriminate against us. There can be no fraternising with our oppressors and the Transvaal Indian Youth Congress rejects these fraudulent invitations. They are intended to whitewash the cruel and hated policies of apartheid.

We call upon those who have been invited not to attend the festivities but instead to join the vast mass of the people of South Africa, black and white, in demanding a national convention of all races.

The Transvaal Indian Youth Congress reiterates its stand that the inauguration of the first president of the Republic is no time for rejoicing. Now is the time to organise and consolidate our forces to deliver a mighty blow to the Nationalist Government.

HUMAN DESTINY BALANCED ON EDGE OF SWORD

[“Indian Opinion” Service]

NEW DELHI (BY MAIL)

PRIME MINISTER NEHRU told a mammoth public meeting at Bhopal that if even one-tenth of the money being spent in the world at present on the armament race was diverted to developmental activities, there would be a tremendous change all over the world.

Mr. Nehru said that India supported the policy of disarmament and wanted it to be accepted by all to remove the present distrust and fear prevailing among different nations of the world.

The Prime Minister said that human destiny was balancing on the edge of a sharp sword. The tremendous advancement made in science and technology in the world could be utilised either for the annihilation of entire humanity or for its prosperity and advancement.

India had to keep pace with these revolutionary changes taking place and the country had

to make use of the latest scientific and technological inventions to increase agricultural and industrial production. This was the key to the entire new age, he added.

All people in the country, irrespective of class, creed, or religion, should be treated on an equal footing and ensured equal rights. If this was not done the country would go to pieces, he said.

Tolerance

India, he declared, had been known for its tolerance, and the interest of the country lay in continuing to respect all religions.

He said that recently Acharya Vinoba Bhave had stated that in the present-day world there was no place for religion and politics, because the present age was one of technology and spirituality. This observation coming from a highly religious man like Acharya was very significant.

The prime need of the hour was to make the country strong and to guard against internal and external dangers. For accomplishing this objective the unity and solidarity of the country was absolutely necessary. Strong and prosperous citizens were the greatest strength of any country, he said.

Voice Of Wisdom

I have come to feel that like human beings words have their evolution from stage to stage in the contents they hold. For instance the contents of the richest word—God—are not the same to every one of us. They will vary with the experience of each.

— Mahatma Gandhi,

DANDI MEMORIAL TO GANDHI

(“Indian Opinion” Service)

NEW DELHI (By Mail)

Prime Minister Nehru opened the Dandi Memorial in Dandi on April 6.

The memorial, consisting of a gate, raised platform and three plaques, has been built round the huge banyan tree from where, exactly 31 years ago on April 6, Mahatma Gandhi gave his call to the nation to join in the freedom struggle.

Declaring open the memorial, Mr. Nehru appealed to the nation to learn from the life of Mahatma Gandhi, His life, Mr. Nehru said, was a message in itself.

(See page 5)

Indonesian Move For Afro-Asian Talks

THE Prime Minister told the Lok Sabha on April 14 that the Indonesian Government was obtaining the reactions of various African and Asian Governments to the proposal sponsored by Dr. Soekarno to convene another Bandung-type conference.

Mr. Nehru said that the Government of India had not yet been approached by the Indonesian Government, but, in a general way, India's Charge d'Affaires in Djakarta had been kept informed of the proposal. The question of the Government's reaction did not arise at this stage.

Mr. Nehru told another questioner that the Government would consider taking up with the Ceylon Government the question of jurisdiction over Katcha Thivu Island in the Indian Ocean at an opportune moment.

MASTER PLAN FOR CAPITAL OF GUJERAT

(“Indian Opinion” India Service)

NEW DELHI (By Mail)

THE Chief Minister, Dr. Jivraj Mehta, said in Ahmedabad on April 9 that the master plan for the construction of the new capital of Gujerat State, Gaudhi Nagar, is expected to be ready in about six months.

He said that the Secretariat building would be called “Sardar Bhavan” in memory of Sardar Vallabhbhai Patel. The names of Kasturbai Gandhi and Mahadev Desai would be associated with the important landmarks.

Dr. Mehta said that the new capital would be built on the west bank of the Sabarmati river. Along with its township it will have an area of about 115 sq. miles. Its population would be about 97,000.

Indian Opinion

Private Bag, Durban.
Telephone: Mount Edgecombe 30.
Telegram and Cable: "GANDHI."

FRIDAY, 26TH MAY, 1961

Urgently Required

WE have referred in these columns many times to the fact that the Indian community does not have competent and effective leadership to handle its day-to-day problems. The Natal Indian Congress is committed to a policy in which it is not possible for it to attend to various problems which rise daily in the lives of the Indian people of this province. It is wedded to the more spectacular pastime of issuing press statements and commenting on politics at the national level. It does not seem to have the personnel to deal with the immediate material requirements of the Indian community. Nor does the Natal Indian Organisation seem to be able to grapple with the difficulties which beset the Indian people every day. If it is doing anything it certainly is not doing this publicly.

The early history of the NIC was far different from what it has been in the last decade and a half. There was a time when the NIC attended to all the problems of the community. It was not pre-occupied with politics only. It attended to the educational, civic, social, recreational and cultural needs of the community. So did the NIO when it succeeded the NIC. Now, however there is no organisation to attend to the needs of the Indian people at a provincial level. The Durban Combined Ratepayers' Association is doing valuable work in the field of negotiation in the matter of Group Areas. Granted that the Indian people need the franchise, granted that they oppose heart and soul the Group Areas Act, granted that they demand equality of treatment for all races, there are, nevertheless, many problems which require negotiation and consultation. Roads in Indian areas are sadly neglected by local authorities and unless an approach is made the neglect continues. The NIC and the NIO do not have the time to take up these matters but still they must be attended to. Indian education in Natal is reaching a point of crisis; many perturbing developments are taking place but neither, the NIC nor NIO are aware of this. Indians require civic and recreational amenities and none of these will come automatically, at least not until the millenium arrives.

Indian groups in different parts of the province are tolerating whatever a local authority does, or does not do. Large Indian areas are badly lighted, serviced by poor sanitation and suggestions of roads. Footpaths grow wild with grass and roads remain unattended to. A complaint by a citizen or two does not merit any attention by the local authority concerned and the Indian people have resigned themselves to this state of affairs. They have been rebuffed so many times that they do not even com-

(Continued on next page)

FOR PEOPLE WHO DO NOT KNOW TAMIL

KAMBAN IN ENGLISH

By RODNEY STEWART

THE *Ramayana* is one of India's two great national epics (the other being the *Bhagavad-Gita*). It is a book which is universally read with reverence throughout the length and breadth of India, and it is at the root of Indian culture.

There are many versions of this book, for every language in India has its own. The three most famous, however, are the original Sanskrit *Ramayana* attributed to Valmiki, the 16th Century Hindi version by Tulsidas, and the 9th Century rendering by Kamban, one of the greatest classic poets in the Tamil language.

Part of this last poem, the *Ayodhya Canto*, has just appeared in an English version by Sri Chakravarti Rajagopalachari, former Governor-General of India and chief minister of the State of Madras, and one of the leading contemporary writers in the Tamil language. The translation was made at the instance of the Sahitya Akademi (the Indian National Academy of Letters) and the book is part of the Indian series of the Unesco Collection of Representative Works.

The *Ayodhya Canto* is probably the finest part of Kamban's great classic, and it is certainly the most dramatic chapter of the Rama legend. It tells of Rama's exile in the forest, ousted by the scheming of Kaikeyi, his father's younger wife, who wishes to instal her son Bharata as prince regent, and of Bharata's grief when this is discovered, and of the brother's reunion.

Said Rama softly to his brother:

'If the river fails and the fields wither away,

Blame we the stream

For what the heavens have brought about?

Put it not on the king nor blame

Her who was like a mother all these years.

Blame not her son either; far off is the cause

Of things that men must quietly bear.

Quench your anger, brother beloved.'

In painting these scenes, the Tamil poet closely followed the original Sanskrit version of the *Ramayana*, with occasional variations in the tale to suit the manners and feelings of South India at the time.

He sings the story of Rama as of God come down on earth to suffer, chasten, uplift and guide men. And therein, perhaps, lies the chief difference between the Sanskrit and Tamil versions. In Valmiki, Rama, by treatment of character and incident, is portrayed simply as a good and valiant prince. But, by the time Kamban came to sing the *Ramayana*, Rama had been deified so completely, that he was regarded as God incarnate.

Apart from this difference in the treatment of the hero, there is considerable difference in poetic form between the Sanskrit and the Tamil versions. Valmiki's *Ramayana* is an epic, while Kamban's is a lyric, "a string of cut gems with glittering facets sparkling at each turn."

Mr. Rajagopalachari writes in the preface that the unique characteristic of Tamil verse is the initial rhyme, a remarkable medium for emphasis and climax. Another feature is alliteration, which is not used merely as an instrument of sound-repetition but as an active aid in enforcing the thought and imagery contained in the verse.

It is impossible in an English rendering, he says, "to bring out the rhyme or the sparkle or the lift in Kamban...to reproduce the exquisite art of the Tamil poet." The same might be said in respect of any translation of poetry. But, in any event, Mr. Rajagopalachari has succeeded in achieving what he set out to do, in opening "a window for people who do not know Tamil to see something of a great classic in that ancient and beautiful tongue of South India."

In the concluding verse, the poet sings of the parting of Rama and Bharata. One chapter of the legend is closed; another is about to begin:

The city had filled the silent forest

And now it was time to depart. Sadly the mothers returned And so the women accompanying them;

Then the troops With the city-throng behind...

As the great crowd cleared And the forest resumed its peace,

The gods above that had come to watch

Returned to their blessed abode...

—UNESCO.

SANCTIONS CALL BY ICFTU

("Indian Opinion" Service)

BRUSSELS—The International Confederation of Trade Unions, grouping 56 million workers, protests energetically against the repressive measures now being taken by the South African Government. It calls on all states to implement by economic sanctions the recent United Nations resolution condemning apartheid and urges its affiliated trade union organisations to exert pressure in this sense on their respective governments.

The proclamation of South Africa as a republic is, the ICFTU states, an internal matter for South Africa to decide. However, the overwhelming majority of South Africans had no voice in this fundamental change of the constitution. The Confederation demands that they should have this voice and that every South African should have an equal vote and equal rights. Protesting against this grave defiance of their human rights, African leaders have called a general strike, stressing their peaceful intentions. The Government, however, has begun to take repressive measures including intimidation through mass arrests and bans on trade union meetings. The ICFTU protests in the strongest terms against this new outbreak of police repression.

The International Confederation of Free Trade Unions has consistently opposed the South African Government's policies of apartheid, and indeed the free trade unions have taken de-

termined and concrete action—particularly in the form of a worldwide consumers' boycott of South African goods in 1960—to demonstrate their opposition. They insist on an immediate end to apartheid policies and discrimination and call for full political and trade union rights for all.

The Confederation welcomes the resolution passed by the recent session of the United Nations General Assembly urging all states to consider taking such separate and collective action as is open to them, in conformity with the United Nations Charter, to bring about the abandonment of racial discrimination policies in the Union of South Africa. The ICFTU now appeals to all states to implement this United Nations resolution by applying economic sanctions against the Government of South Africa as long as it continues to disregard the elementary human rights. It also calls on its affiliated organisations once more to put their full weight into this struggle.

Urgently Required

(Continued from previous page)

plain but they forget that the price of liberty is eternal vigilance. There was a time when the NIC and the NIO took up all these matters but now other problems occupy their time and attention. It is in this situation we, therefore, suggest that a strong Indian Civic Association be formed to cater for the Indian people on a provincial basis. It should have local bodies in all the places where Indians live and should have as its aim attention to the educational and civic needs of the people. It should devote its energies to the improvement of the condition of the Indian primarily in relation to local authorities. Indians are ratepayers. They are, however, not represented on these authorities and so they should organise some media for a group approach to a local authority for attention to roads, street lights and sanitation. A Natal Indian Civic Association will have the impress of a provincial status and should be able to obtain some amelioration in the day-to-day condition of the Indian people. It will not be involved in the question of principles. This is in more capable hands.

Inquiry Into Death Of Indian Diplomat

NEW DELHI (BY MAIL)

THE death by shooting of Mr. Sankara Pillai, First Secretary of the Indian High Commission in Ottawa, was raised in Parliament on April 20 and Prime Minister Nehru said that the Government proposed to hold an inquiry to find out how the culprit managed to get into the premises with a rifle and escape unnoticed after the crime. Mr. Nehru said he thought there was some laxity in the security arrangements there.

The Prime Minister said that all the facts were not yet available and there was no clear indication of the motive for the crime. The assailant appeared to be a rather demented person who had been to the High Commission on earlier occasions for a visa and some promise of employment in India. He was a Canadian national of Yugoslav descent. The Canadian Prime Minister had expressed sorrow at the tragedy.

Fine Officer

Mr. Nehru described Mr. Pillai as a brilliant officer in the Foreign Service. The shock to his wife was all the greater because she was expecting a baby.

In the Rajya Sabha the Chairman, Dr. Radhakrishnan, said he had known Mr. Pillai for more than 20 years ever since he was a student at Cambridge University and asked the Prime Minister to convey the sympathies of the House to the bereaved family.

In the Lok Sabha the Speaker associated himself with the sentiments expressed by the Prime Minister and said he had occasion to meet Mr. Pillai during his visit to Trinidad some years ago. The Speaker expressed sympathies to the bereaved family on behalf of the House.

All officers of the External Affairs Ministry assembled in the conference room of the Ministry when feeling references were made to the death of Mr. Pillai. The meeting observed two minutes silence and also decided to send a condolence message to

the family of Mr. Pillai in Canada.
London Meeting

At a condolence meeting of I.F.S. officers posted to the High Commission of India, London, and presided over by Mr. T. N. Kaul, Deputy High Commissioner, the following resolution was passed on April 20:

"We, the I.F.S. Officers posted at the High Commission of India, London, have been deeply shocked to learn of the passing away of our colleague, Shri K. Sankara Pillai, while in his office in the High Commission of India, Ottawa. Our deepest sympathies go out to his wife, Shrimati Ammani, and his two young children."

It was also resolved that the following telegram be sent to the High Commission of India, Ottawa: "I.F.S. Officers in London deeply grieved at loss of dear colleague Sankara Pillai. Kindly convey our sympathies to Shrimati Ammani Pillai."

.....
WATCHES, Gents models—25 Jewels waterproof, shockproof, antimagnetic, unbreakable mainspring, fitted with matching metal expansion straps—price 47/6. As above, but 21 Jewels—43/6. As above, but 17 Jewels—37/6. As above but with self changing calendar, 17 Jewels—52/6. Also 21 Jewels Calendar—56/6. Other models from 19/6.

LADIES models 25 Jewels, unbreakable mainspring, fitted with magnificent matching expansion bracelets—55/6. As above, but 17 Jewels—47/6.

A. I. AGENCIES, First Floor, No. 103/105, His Majesty's Building, Loft Street, or P.O. Box 9279, Johannesburg.
Stocks limited, order immediately.
.....

DIRECT IMPORT FROM INDIA AND PAKISTAN

We have pleasure in announcing the arrival for the Xmas and New Year

LATEST SHIPMENT IN

Agarbattis, Caromboards, Plastic, Rolled Gold, Silver Bangles. Latest Jewellery & Hair Ornaments. Sequins, Diamonties & Trimmings Muradabadiwares & Fancy Goods

We specially cater for Hawkers and Traders

When Next In Town It Will Pay You To Visit

A. K. HOOSAN & SONS,
IMPORTERS—WHOLESALE
116 Queen St., (HOOSAN'S BLDGS) Durban
Write For Our Price List

GANDHIJI'S HUMOUR

By
SAHIB SINGH AHUJA

"SOFT dark eyes, a small frail man, with a thin face and rather large protruding eyes, his head covered with a little white cap, his body clothed in coarse white cloth, bare-footed. He lives on rice and fruit and drinks only water. He sleeps on the floor—sleeps very little, and works incessantly. His body does not seem to count at all. There is nothing striking about him—except his whole expression of 'infinite patience and infinite love'"

This pen-portrait of Mahatma Gandhi by Romain Rolland aptly brings out not only the secret of the hold he had on the masses, namely his "infinite patience and infinite love" but also shows his simple life and vibrant thought and his deep understanding of man.

"He laughs like a child and adores children," remarked C. F. Andrews. He was not only a great spiritual and political leader of his time, he was also a thinker and writer of extraordinary power. It is doubtful if any other leader had ever addressed such huge gatherings, made so many speeches or wrote so continuously for a period of over 50 years on all topics affecting the well being of society and development of human character. His speeches and writings were often punctuated with sparkling humour. His letters to Sardar Patel and Mr. Nehru, though dealing with serious topics, were interspersed with genuine humour. His asceticism sat lightly on him. He had the gaiety of a child and every one of his visitors could expect to be entertained by a joke or two. An adoring though tongue-tied villager would be put at ease by Gandhiji with an imitable joke.

Soul Of Party

Acharya Kripalani, one of his intellectual devotees, once remarked that Congress represented the statesmanship of Gandhi, the Ashram his austerity, and Gujerat Vidyapith his laughter. He knew humanity's sorrow, and also knew that sensitive souls should somehow manage to survive. "If I had no sense of humour," he once said, "I should long ago have committed suicide." Being with Gandhiji was like being at a party, of which Gandhiji was the soul.

Mostly of a spiritual nature, Gandhiji's humour, would turn to buoyant repartee. There is a story of an English lady who was fascinated by the variety of

fruit which had been sent to the Mahatma by his admirers. She exclaimed that she was prepared to be a saint if she could enjoy such delicious fare. Gandhiji helpfully suggested: "You need not go so far as to change your diet!"

With Chaplin

Charlie Chaplin went to see the Mahatma when he was in England in connection with the Round Table Conference. When the much agitated secretary brought in the card bearing the famous name, Gandhiji innocently inquired who the distinguished visitor was; Gandhiji was not a movie fan. And when they met each other it was the Mahatma who kept the famous comedian laughing.

"Do you suffer from nerves?" he was asked by a woman visitor. "Ask Mrs. Gandhi," straight came the reply, "she will tell you that I am on my best behaviour with the world but not with her."

"Well," exclaimed Mrs. Mills. "My husband is on his best behaviour with me."

"Then," retorted Gandhiji, "I am sure that Mr. Mills has bribed you heavily."

About Drink

Asked why he was uncharitable to those who drank, Gandhiji answered: "Because I am charitable to those who suffer from the effects of the curse."

"How many children have you?" he asked a sailor.

"Eight, sir, four sons and four daughters."

"I have four sons," said the Mahatma, "so I can race with you half-way"

He could extract mirth out of the most unpromising situations. In September, 1932, when the Hindu leaders met in Yeravda Prison under the shadow of his fast, he sat at the centre of the table and chuckled: "I preside."

He boarded the steamship Rjputana from Bombay on August 29, 1931, on his voyage to England to take part in the Round Table Conference along with Pandit M. M. Malaviya and others. He spent a very busy time on board ship saying his prayers, playing with children, cracking jokes and so on. To the captain of the ship he said: "I am your prisoner for 15 days"

When the steamer anchored on September 11 at Marseilles, he declared to the customs officers: "I am a poor mendicant. My earthly possessions consist of six spinning wheels, prison dishes, a can of goat's milk, six

homespun loin cloths and towels, and my reputation, which cannot be worth much."

On September 12, 1931, he arrived in London and remained in England until December 5. He stayed in Kingsley Hall, a house in the East End Settlement, as the guest of Muriel Lester. Kingsway Hall is five miles from the centre of the city and from St. James' Palace where the Round Table Conference sessions were held. He had his morning walks in the slum streets of East End; he made friends with the children.

"Here I am," he said, "doing the real round table work, getting to know the people of England."

Children ran up and held his hand. "Uncle Gandhi," they called him. One mischievous youngster yelled: "Hey, Gandhi, where's your trousers?" The Mahatma laughed heartily.

Interviews

Questioned by a reporter about his dress, Gandhiji said: "You people wear plus fours, mine are minus fours!"

At the beginning of June, 1942, Mr. Louis Fischer interviewed Gandhiji at Sevagram for a week. One afternoon two American journalists came; Mr. Chaplin, of the International News Service, and Mr. Baldon, of "Life and Time." Both had heard rumours in New Delhi that Gandhiji might soon be arrested; so they came post-haste, without waiting for a reply to their request for an appointment. He had just ended his talk with Mr. Fischer when they arrived, and while greeting them, he remarked: "One American has been vivisectioning me, I am now at your disposal!"

Louis Fischer, in his book on the life of Mahatma Gandhi, says: "During my stay with Gandhi in 1946; I entered his room while he was spinning. He explained his devotion to it: 'If three million people did the same thing once a day not because Hitler ordered it but because they were inspired by the same ideal, we would have enough unity of purpose to achieve independence.' I suggested facetiously that when he stopped spinning to talk to me for an hour he had delayed in dependence."

"Yes," he laughed. "You have postponed Swaraj by six yards."

Louis Fischer again writes in the above book in the chapter "My week with Gandhi"..... "Gandhi encouraged fun and banter. Usually my interview

started with his finding me the coolest place on the floor. Then, with a smile, he would say: 'Now, I invite your blows.' Once, after a Muslim woman had brought him a mud pack for his abdomen, he stretched out and said: 'I will take your blows lying down.....'"

At Palace

Invited to Buckingham Palace along with other delegates to the Round Table Conference, the Mahatma appeared in his loin cloth and chatted with King George V and Queen Mary. Royalty was put at ease by Gandhiji's naturalness, and people of Kipling's way of thinking must have turned in their graves. Someone asked him if he was sufficiently dressed for his talk with the King-Emperor. "The King," he answered, "had enough on for both of us"

The following extract from the foreword by the late Sarojini Naidu to the book entitled "Mahatma Gandhi", by H. S. Polak, H. N. Brailsford and Lord Pethick Lawrence, gives another instance of the sense of sparkling humour of the Mahatma.

"Curiously enough my first meeting with Mahatma Gandhi took place in London on the eve of the great European War of 1914, when he arrived fresh from his triumphs in South Africa, where he had initiated his principle of passive resistance and won a victory for his countrymen, who were at that time chiefly indentured labourers, over the redoubtable General Smuts. I had not been able to meet his ship on his arrival, but the next afternoon I went wandering round in search of his lodging in an obscure part of Kensington and climbed the steep stairs of an old, unfashionable house, to find an open door framing a living picture of a little man with a shaven head, seated on the floor, on a black prison blanket and eating a messy meal of squashed tomatoes and olive oil out of a wooden prison bowl.

"Around him were ranged some battered tins of parched groundnuts and tasteless biscuits of dried plantain flour. I burst instinctively into happy laughter at this amusing and unexpected vision of a famous leader, whose name had already become a household word in our country. He lifted his eyes and laughed back at me, saying: 'Ah, you must be Mrs. Naidu, who else dare be so irreverent? Come in,' said he,

(Continued on page 158)

EYE-WITNESS ACCOUNTS OF NON-VIOLENT RESISTANCE IN ACTION

(1)

“DHARASANA CAMP, Surat District, Bombay Presidency, May 22 (by mail)—Amazing scenes were witnessed yesterday when more than 2,500 Gandhii ‘volunteers’ advanced against the salt pans here in defiance of police regulations.

“The official Government version of the raid, issued today, stated that ‘from Congress sources it is estimated 170 sustained injuries, but only three or four were seriously hurt.’

“About noon yesterday I visited the temporary hospital in the Congress camp and counted more than 200 injured lying in rows on the ground. I verified by personal observation that they were suffering injuries. Today even the British owned newspapers give the total number at 320...

“The scene at Dharasana during the raid was astonishing and baffling to the Western mind accustomed to see violence met by violence, to expect a blow to be returned and a fight result. During the morning I saw and heard hundreds of blows inflicted by the police, but saw not a single blow returned by the volunteers. So far as I could observe the volunteers implicitly obeyed Gandhi’s creed of non-violence. In no case did I see a volunteer even raise an arm to deflect the blows from lathis. There were no outcries from the beaten Swarajists, only groans after they had submitted to their beating.

“Obviously it was the purpose of the volunteers to force the police to beat them. The police were placed in a difficult position by the refusal to disperse and the action of volunteers in continually pressing closer to the salt pans.

“Many times I saw the police vainly threaten the advancing volunteers with upraised lathis. Upon their determined refusal to recede the lathis would fall upon the unsuspecting body, the volunteer would fall back bleeding or bruised and be carried away on a stretcher. Waiting volunteers, on the outskirts of the pans, often rushed and congratulated the beaten volunteer as he was carried off the field. It was apparent that most of the injured gloried in their injuries. One leader was heard to say, ‘These men have done a great work for India today. They are martyrs to the cause’

Two very graphic eye-witness accounts of non-violent resistance against unjust laws in India are among the many modern examples of non-violent resistance quoted in Richard Gregg’s book, “The Power of Non-Violence.” The book, which was first published in 1938, has been revised and brought up-to-date in a new edition issued by the Navjivan Trust, of Ahmedabad. It is an immensely valuable document on non-violent action and is more than timely in the present state of affairs in Africa. At the request of Kenneth Kaunda an abridged version of this book was made available in the Rhodesias. It is now being translated into various African languages.

Reproduced below are: (1) An account by Webb Miller of a march to the salt pans organised by Gandhiji and (2) an account of a non-violent demonstration in Bombay written by Negley Farson, for the “Chicago Daily News.”

In 1930 the Government of India prohibited the people of Gujerat from making salt from the sea—something which they had done for numberless years without let or hindrance. Gandhiji stepped into the situation and called on the people to get their salt from the salt pans, irrespective of the consequences. Miller’s account of the events was published in the “New York Telegram.”

“Much of the time the stolid Surat police seemed reluctant to strike. It was noticeable that when the officers were occupied on other parts of the line the police slackened, only to resume threatening and beating when the officers appeared again. I saw many instances of the volunteers pleading with the police to join them.

“At other times the police became angered, whereupon the beating would be done earnestly. During several of these incidents I saw the native police deliberately kick lying or sitting volunteers who refused to disperse. And I saw several instances where the police viciously jabbed sitting volunteers in the abdomen with the butt end of their lathi...

“Once I saw a native policeman in anger strike a half-submerged volunteer who had already been struck down into a ditch and was clinging to the edge of the bank. This incident caused great excitement among the volunteers who witnessed it.

“My reaction to the scenes was of revulsion akin to the emotion one feels when seeing a dumb animal beaten—partly anger, partly humiliation. It was to the description of these reactions that the Bombay censorship authorities objected among other things.

“In fairness to the authorities it must be emphasized that the Congress volunteers were breaking laws or attempting to break them, and that they repeatedly

refused to disperse and attempted to pull down the entanglements with ropes, and that the volunteers seemed to glory in their injuries.

“In eighteen years of reporting in twenty-two countries, during which I have witnessed innumerable civil disturbance, riots, street fights and rebellions, I have never witnessed such harrowing scenes as at Dharasana. The Western mind can grasp violence returned by violence, can understand a fight, but is, I found, perplexed and baffled by the sight of men advancing coldly and deliberately and submitting to beating without attempting defence. Sometimes the scenes were so painful that I had to turn away momentarily.

“One surprising feature was the discipline of the volunteers. It seemed they were thoroughly imbued with Gandhi’s non-violence creed, and the leaders constantly stood in front of the ranks imploring them to remember that Gandhi’s soul was with them.”

(2)

The Chicago “Daily News” published the following account from Negley Farson, its special correspondent in India:

“Bombay, June 21. Heroic, bearded Sikhs, several with blood dripping from their mouths, refusing to move or even to draw their kirpans (sacred swords) to defend themselves from the shower of lathi blows—

“Hindu women and girls dressed in orange robes of sacrifice, binding themselves on the bridles of horses and imploring mounted police not to strike male Congress volunteers, as they were Hindus themselves—

“Stretcher bearers waiting beside little islands of prostrate unflinching, immovable Satyagrahis, who had flung themselves on the ground around about their women upholding the flag of Swaraj—

“These were the scenes on the Maidan Esplanade, Bombay’s splendid sea-front park, where the six-day deadlock between police and Mahatma Gandhi’s followers has broken out in a bewildering brutal and stupid yet heroic spectacle.

“The scene opened at six o’clock outside the Esplanade. At the police station facing the park some hundreds of yellow turbaned blue-clad, bare-legged Marathi policemen were leaning on their dreaded bamboo lathis under the command of a score of English police sergeants in topes and cotton drill.

“At 6:45, marching in good formation down the tree-lined pleasant boulevard, came the first detachment of volunteers. This was the ambulance unit, mostly boys and young doctors, dressed in khaki with Red Cross badges on their arms. They marched past the waiting police without a glance to the south side of the playing field, where they parked their ambulances and brought out their stretchers.

“It was nurses and orderlies preparing an operating theatre.

“At 7 o’clock began to come processions of white-robed volunteers bearing red, green and white banners, singing ‘We will take Swaraj—India Our Motherland.’ At the head of each walked a tiny detachment of women and girls dressed in orange robe, many garlanded with jasmine. They marched steadily on past the policemen and actually lined up behind the stretchers.

“They waited there in a long front down the boulevard for the order to march on the field.

“I shall not forget the scenes which followed. Dark-faced Marathi policemen in their yellow turbans marched along in column led by English sergeants across the field toward the waiting crowd. As they neared it the police went faster

(Continued on page 159)

T. B. Survey In Pakistan

A FOUR-MAN World Health Organization team, led by Dr. K. O. Jensen, Senior WHO adviser, is carrying out, together with national counterparts, a tuberculosis sample survey in West Pakistan to help formulate control measures against a disease which according to national statistics still affects about 1,200,000 Pakistanis:

The team, which will check sample population groups in both Western and Eastern Provinces of Pakistan, has already examined 24 groups of 250 persons each in Karachi, and is now testing more persons in Rawalpindi and several urban and rural sites of Northern Pakistan. Such surveys are expected to be carried out in all the nine Divisions of the two Provinces and should be completed in two years time. A 27-man team from the Western Pakistan health services including a doctor, a statistician and nurses is assisting in the survey.

This nation-wide survey will help discover the extent and epidemiological pattern of tuberculosis prevalence in Pakistan and how best the "white scourge" may be checked. It is carried out by testing groups of people from all social levels and all age categories through chest photofluorography, sputum examination and tuberculin tests in carefully selected areas, zone segments and houses.

"To achieve best results and collect reliable facts, all persons in the selected groups must undergo the tests," WHO statistician Svend Christensen said in a recent interview; he also pointed out that public response in Karachi had been very encouraging. Final data and figures on TB prevalence will be sent for processing and tabulating to the WHO-assisted Tuberculosis Epidemiological and Statistical Centre in Karachi.

TB ranks among top priority health problems in Pakistan: BCG mass vaccination campaigns initiated with WHO and UNICEF assistance and now carried on by the Government Pakistan recorded the second largest number of tested and vaccinated persons (24.5 million and 11.7 million) in the world. Among the nine other Eastern Mediterranean countries covered by the world-wide drive against TB, UAR (Province of Egypt) and Iran recorded a comparatively high number of persons tested and vaccinated—roughly 5.2 and 2 million in the Egyptian Province, and 3.7 and

2.6 million in Iran.

The WHO Tuberculosis team in Pakistan will soon casty on its survey in Peshawar and its surrounding areas. Similar TB prevalence surveys have been carried out or initiated in Tunisia, Libya, Jordan, Sudan and UAR (Province of Syria).

—Taken from the Nov-Dec, issue of "Spem"—Journal for the Promotion of Eastern Medicine.

Khadi In Third Plan

(Indian Opinion" India Service)

NEW DELHI (By Mail)

THE Chairman of the Khadi and Village Industries Commission, Mr. V. L. Mehta said in Ernakulam recently that the Planning Commission had allocated £66.7 million for the development of Khadi and Village industries in the Third Plan. Of this £51.7 million were for Khadi and £15 million for village industries.

He said the allocation would be in the form of loans and grants. Provision for the current year was £12.7 million. Mr. Mehta said that about 1.5 million people mostly in the rural areas were now engaged in Khadi work and about 300,000 in village industries. The Commission was trying to reorientate its programme to make real impact on rural economy. This would be done when they would start work under the new scheme. Under this scheme a group of contiguous villages with a population of not more than 20,000 would be selected for a multi-purpose programme so as to make villages self-dependent.

Gandhiji's Humour

(Continued from page 156)

and share my meal."

"No thanks," I replied, sniffling. "What an abominable mess it is?"

"In this way and at that instant commenced our friendship, which flowered into real comradeship and bore fruit in a long, loving, loyal discipleship, which never wavered for a single hour through more than 30 years of common service in the cause of India's freedom!" —"March of India."

Defence Ministry Reports

(Indian Opinion" India Service)

NEW DELHI (By Mail)

THE annual report of the Defence Ministry says that during 1960-61 high standards of training for members of the armed forces were maintained at the various training institutions in the country. Training of the Army is wholly carried out within the country; only a few officers are sent abroad for specialised training, facilities for which do not exist in India; Steady progress is also being maintained in achieving self-sufficiency in equipment through indigenous development and production.

In the Navy there has been gradual expansion in all sections of the Service. Four frigates were commissioned during the year and an aircraft carrier is expected to join the fleet in October. The Air Force also maintained steady progress. The first Indian-built Avro-748 transport plane is expected to be ready in the first half of this year.

Equipment For Inspection Of Viscounts

(Indian Opinion" India Service)

The Indian Airlines Corporation proposed to purchase the ultra sonic equipment with whose help the defects in the Viscounts were recently detected, the Deputy Minister of Civil Aviation, Mr. Ahmed Mohiuddin, disclosed in the Lok Sabha recently. The equipment would be utilised for periodical inspection of Viscounts. He added that one of the two Viscounts now grounded might be put back into service in two months. The other might take a longer time.

DRY RED CHILLIES

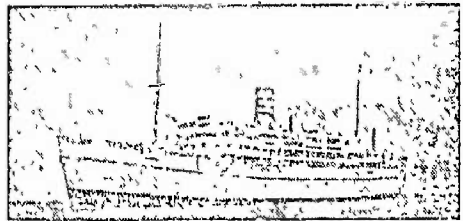
Dry Red Chillies and ground Chillie powder at market price always available.

Garlic 25lb pocket at 6c lb
Also Africans' long handle brooms R. 2.50 per dozen
CASH WITH ORDER

Write to:

MAARMANS (Pty) Ltd.
Box 26, Phone 128,
BRITS. Transvaal.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Kampala due 6th June.

Sails 11th June 1961

PASSAGE FARE FROM DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	with food	...	R 235.50
Second "	"	" "	...	R 157.0
Third Class with food			...	R 79.50
Third Class without food			...	R 69.0

For further particulars apply to—

Shaik Hamed & Sons
(Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.
Telephone 20432, Tel. Add. "KARAMAT."

Eye-Witness Accounts Of Non-Violent Resistance In Action

(Continued from page 157)

and faster. The Hindus, who may be willing to die but dread physical pain, watched them approach with frightened eyes. Then the police broke into a charge.

"Many Hindus at once ran, fleeing down the streets—but most stood stockstill.

"Crash! Whack! Whack! Whack! At last the crowd broke. Only the orange clad women were left standing beside the prostrate figures of crumpled men. Congress volunteer ambulances clanging bells, stretcher bearers running helter-skelter across the field, Whack! Whack! Whack!

"A minute's lull and then, with flags flying another column of volunteers marched onto the vast green field. A column of Marathas marched to meet them. They clashed—a clash, a rattle, dull thuds, then the faint hearted ran and again there was the spectacle of the green field dotted with a line of fallen bodies and again the same islands of orange clad Hindu women holding up the flags of Swaraj.

"And here in the centre of one of these islands sat a little knot of men, their heads bowed, submitting to a rain of lathi blows

refusing to move until on a stretcher and completely laid out. And there were stretchers within two feet of the suffering men, waiting for them.

"Then came a band of fifty Shikhs—and a heroic scene. The Shikhs, as you know, are a fierce fighting brotherhood. As soon as he can raise one, every man wears a beard which he curls around a cord or ties to his ears. The Shikhs also wear their hair long like women and curl it in a topknot under their turbans. These Shikhs were Akalis of a fanatic religious sect. They wore the kirpan, or sacred sword.

"With them were fifteen of their young girls and women. The women also wore sacred swords, and although dressed in orange saris like Hindu women, they wore little cotton trousers which reached to their tiny, sandaled feet. They were pretty girls and not so loud voiced and excited as the Hindu ladies. They simply smiled—as if they liked danger—which they do.

"One of them had her little baby, which she wanted to hold up before the police to dare

them to come on. She laughed at me when my remark was translated that it was terrible to drag a child into this.

"Coming from all districts as representatives of the fighting Punjab, these Shikhs swore they would not draw their kirpans to defend themselves, but they would not leave the field. They did not.

"'Never, never, never!' they cried, to the terrific delight of their Hindu brothers, in Swaraj. 'We will never retreat. We will die, we will!' The police hesitated before hitting the Shikhs. They asked their women would they not please, please, leave the field.

"'No!' said the women, 'we will die with our men.'

"Mounted Indian policemen who had been galloping across the field, whacking heads indiscriminately, came to a stymie when they faced the little cluster of blue Akali turbans on the slender Shikh men

"'The Shikhs are brave men—how can we hit them?' It was not fear, but respect.

"But the police, determined to try to clear the field, at last

rushed around the Shikh women and began to hit the men. I stood within five feet of a Shikh leader as he took the lathi blows. He was a short, heavily muscled man.

"The blows came—he stood straight; His turban was knocked off. The long black hair was bared with the round topknot. He closed his eyes as the blows fell—until at last he swayed and fell to the ground.

"No other Shikhs had tried to shield him, but now, shouting their defiance, they wiped away the blood streaming from his mouth. Hysterical Hindus rushed to him, bearing cakes of ice to rub the contusions over his eyes. The Shikh gave me a smile—and stood for more.

"And then the police threw up their hands. 'You can't go on hitting a blighter when he stands up to you like that.'

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg, Phone 33-1654

Latest News Of Roopanand's Arrivals

THE MY MAGAZINE OF INDIA Tamil film stars story (true)	1	6	MURTHIES OF ALL DESCRIPTIONS, Marble, Bronze, Silver	
WEEKLY OF INDIA The pictures you long to see of to-day	2	0	God and Goddess	7/6, 10/-, 12/-, 25 0
PESUM PADAM & KALAYA you will be proud to buy	3	6	KHARTAIL in pairs special for Kirtans, Byjans etc- pr.	25 0
FILM FARE A magazine-stars from heaven to earth	3	6	DHOLAK'S for quawali, weddings, Holi Bajra	£8 10 0
INDIAN INFORMATION You will be wise to read and see	2	0	THUBLA & DOOGIE for all occasions	£18 10 0
THE MARCH OF INDIA Is your future	4	6	HARMONIUM best make Rama Flute	£18 10 0
THE INDIAN ANNUAL Year by year India progress	7	6	PORTABLE HARMONIUM for the Ramakrishna	£25 10 0
PICTURE POST All about the South Indian film in market you see	2	6	Divine Service. Flute of all designs	2/6, 4/6, 6/6
FASHION FOR FUTURE INDIAN WOMAN Style: Blouse and Jumper Choli Pattern Book, Easy Diagram to cut and make your own as pattern designs	4	6	Side Playing	15/-, 25/-, and 32/6
ROOPANAND'S FESTIVAL CALENDAR for 1961 increasingly popular	1	6	FAMOUS PUBLICATION IN BOOKS	
DAILY DIARY in Hindi and English with every good-wisher	5	6	HOUDINI, the greatest magician and his works detailed at last	26 0
KASI HINDI PANCHANGS Bombay	2	9	MY INDIA a book of proud people with dignity	24 0
VISSWANATH and SHIV PANCHANGS	7	6	YOGA for health. A sound mind you will have with this book	26 0
HAWAN SAMAGREY Pure best arranged from Holy Land of India	5	6	AKBAR AND BIRBAL STORY now told in English	2 0
THIARI LOTAS Real Indian design made in India per	45	0	HATIM THAI a story book believe it or not	12 6
REHAL STANDS FOR BOOKS Ramayan and Koran and Holy Scriptures...			BEHOLD THE EARTH MOURNS can you believe it	12 6
RUHRUSII MALA and many others 4/6, 5/6, 10/6, 12/6, 25/-			"INDIAN DELIGHTS" our Indian women's gift	19 0
			CURRIES OF INDIA what a spice tastes	7 0
			KAMAYANS for boys and girls, men and women	2/6, 10/6, 11/6
			MODERN MARRIAGE a book for every young man and woman	14 9
			INDIANS IN NATAL by Dr. Hilda Kuper	30 0

FOR THE LATEST FILM RECORDS OF ALL YOUR FAVOURITE TUNES TRY US FIRST
WE CARRY THE LARGEST STOCKS OF LOCAL RECORDS, AND FROM INDIA
BOOKS OF ALL SORTS, INDIAN, ANCIENT, HISTORICAL, ARE SOLD BY US

D. Roopanand Bros.

PHONE 20707

MUSIC SALOON & BOOKSELLERS

P. O. BOX 2524

85 Victoria Street, DURBAN

fifty years ago... *May 1911*

GANDHI WRITES TO SMUTS

(From The Indian Opinion, May 27, 1911)

IT is with great pleasure that we announce the completion of the somewhat lengthy negotiations which have been going on between General Smuts and Mr. Gandhi. On 29th April Mr. Gandhi wrote as under to the General's Private Secretary:

Dear Mr. Lane,—Referring to the conversation between us of this morning, we had an overcrowded meeting at the Hamidia Hall on Thursday last. Mr. Coobalia presided and the meeting lasted four hours. After some heated discussion, a resolution was carried, approving, as hereafter explained, of the provision settlement set forth in the letters of the 22nd instant exchanged between us. There were several questions which were asked at this meeting, and are still being asked. I think that it is right that I should draw General Smuts' attention to the most important of them. The acceptance by the meeting is based upon the interpretation of the letters indicated by the following questions put by the meeting:—

(1) Will the legislation proposed and designed to meet the objection of passive resisters take away existing rights either in the Transvaal or in other parts of South Africa?

Answer: It will not, whether the proposed legislation affects only the Transvaal or the whole of the Union.

(2) Will the passive resisters who are pre-war residents, but who are at present outside the Transvaal, such as Mr. Dawad Mahomed or Mr. Rustonjee, be entitled to registration in spite of their having failed to apply for their registration during the statutory period.

Answer: Yes.

(3) Will the passive resisters who, although registered, have been deported, be prohibited from entering the Transvaal?

Answer: No.

(4) Will the passive resisters who hold Peace Preservation Ordinance Permits but have been deported be similarly protected?

Answer: Yes.

(5) Will the educated passive resisters who are to be allowed to remain in the Transvaal under temporary certificates be treated as immigrants for this year, and be free from liability to registration under Act 36 of 1908?

Answer: Yes.

(6) Will the standard of education possessed by the persons referred to be set for future Asiatic immigrants?

Answer: No. It was explained that only those who are highly educated will be allowed to pass the education test, and that probably all but Mr. Joseph Royeppen out of the six would be rejected if they were to seek admission as new immigrants on merits.

(7) Will educated Asiatics who are registered residents be compelled to give finger prints or thumbprints?

Answer: No.

(8) Will conscientious objectors or well-known Asiatics be similarly exempt?

Answer: Yes, from finger prints and also from thumbprints, if they can give a well-formed signature.

The last two answers were given on the strength of previous correspondence in 1908 and the dispatches recently published. The matter was not mentioned in the discussion between us because it was quite plain to me.

I am sure General Smuts will not mind my troubling him with the above, as I know he as well as I is most anxious to avoid misunderstanding.

I find that Mr. Sodha is not a pre-war resident of three years standing. He resided continuously for two years before the war in the Transvaal and actually left as a refugee. There is, of course no doubt as to the two facts. But a strict reading of Act 36 of 1908 requires three years pre-war residence. May not the strict letter of the law be waived and Mr. Sodha be allowed to register? If he is not, he falls under the category of educated immigrants, as he possesses educational qualifications. He will then, with Messrs. Royeppen, Sorabjee, Modh, Desai and

Shelat be the sixth educated man. That leaves out a very desirable and highly-educated man, Mr. Samuel Joseph, a nephew of Mr. Royeppen and a school master. He was born in South Africa, and even now is the organist in a Native Protestant Christian Church, and is giving some private tuition. May I ask for his protection, by waiving the strict interpretation in regard to Mr. Sodha. We might have thrown out one of the six before named in favour of Mr. Samuel Joseph, but the merits in point of suffering of the others are far greater than Mr. Samuel Joseph's.

I have been asked to mention another case of extreme hardship. That is Mr. Camay's. He was an Indian postmaster in Johannesburg. He is well educated. I believe he had served for nearly ten years in the above capacity when he had to leave because he declined to register. Mr. Camay is a Parsee. He has his family in Johannesburg. He has suffered a great deal during the struggle. I believe he was very popular as a postmaster, and enjoyed the complete confidence of his superiors. In my opinion, he ought to be reinstated.

I have not yet before me a list of Indian passive resisters who being pre-war residents are entitled to registration, but I am getting the names together. I take it that their registration will proceed immediately we agree on the points mentioned by me herein.

You were somewhat sur-

prised when I mentioned the Chinese passive resisters. But they have continued to suffer to the end, and their chairman, Mr. Quinn, was only recently discharged from gaol. There are, now, I think, more Chinese than Indian passive resisters in gaol. I am quite sure that General Smuts will not expect Indian passive resisters to desert their Chinese fellow sufferers. They naturally ask for the same protection for the Chinese passive resisters as for themselves. There are I understand, only about twenty pre-war Chinese passive resisters who were not registered when the struggle was revived in 1908. But I introduced the question of the Chinese in order to mention the somewhat delicate matter of four who are undergoing terms of imprisonment for public violence among themselves. When the struggle was revived, the Chinese became two factions and fought with each other. As a result, some were convicted. Now the two factions are united. They are even preparing a petition to the Governor-General for the exercise of the clemency of the Crown. Will not General Smuts recommend them for favourable consideration?

I have written at great length. But I thought that I could not be too precise or too frank. If you will kindly place the letter before General Smuts, and if he considers it necessary, appoint a day for an interview, I shall come down, and the matter may be finally closed.

Phone 835-6786

P. O. Box 1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.

(Pty.) Ltd.

Received Shipment of Genuine Fireworks "Kwong Man Lung" Brand. Order Your Requirements Now.

Imported Screw Cap Neck 3½" Diameter Mouth Pickle Jar

½ Gallon 95c each F.O.R. DURBAN

1 " R1-25 " " "

2 " R2-00 " " "

3 " R3-50 " " "

4 " R4-50 " " "

PACKING EXTRA.

CASH WITH ORDER ONLY.

155-7 WARWICK AVENUE,

P.O. BOX 1250.

DURBAN.

*

અમવાન તમારા જીવનના પ્રાણ-
શૂત તરીકે છે, પરંતુ તમે તેને
નજીવતા નથી કારણ કે તમે
તમારા અંતરના દાર અનજીવ
કામનાઓ અને તૃષ્ણાઓથી બંધ
કરી દીધાં છે.

મારું વાર્તાવિક ને સત્ય ચિત્ર

રોજના દાયમાં વધુ પડતી સત્તાને હું ભયની નજરે જોઈ છું. કારણ કે ઉપરથી જોતાં તે શોષણને જોહામાં જોઈ કરી નાખીને માણસજાતને લાભ પહોંચાડે છે, પણ વ્યક્તિત્વ, જે બધી પ્રકૃતિના શૂળમાં રહેલું છે, તેનો નાશ કરીને મોટામાં મોટું તુલસાન કરે છે.

બળના પાયા ઉપર રચાયેલું સંઘટન મને પસંદ નથી અને રાજ્ય એવું સંઘટન છે. સંઘટન તો રવેન્ધ્રાપૂર્વક તું હોવું જોઈએ.

મને તો નામની રાજ્યસત્તા નથી જોઈતી, કામની જ જોઈએ છે. એ આપણું સાધન નથી, પણ પ્રભુની રિશત દરેક રીતે સુધારવાનું સાધન છે. રાજ્યસત્તા મેળવવી એટલે દેશના પ્રતિનિધિઓ દ્વારા પ્રભુજીવનને ધડવાની રેષ્ટા મેળવવી. પણ એ પ્રભુજીવન આપોઆપ જ ધડતું જાય તો પ્રતિનિધિઓને સત્તા મેળવવાની જરૂર ન રહે. એક દાયમાં કે ઘણા થોડા દાયમાં અધિકાર કે વ્યવસ્થાનાં સૂત્રો રહે એ વસ્તુનો સમાજની અર્થિક રચના સાથે મેળ આપ જોમ નથી.

એ હિંદે અર્થિક ધોરણે પોતાનો અવ્યુદય સાધવો હોય તો હું કહું છું કે એણે ઘણી જાણતોમાં કેન્દ્રીકરણ નહીં પણ વિસ્તૃતીકરણ કરવું પડશે. કેન્દ્રીકરણને પૂરતા પ્રમાણમાં બળનો ઉપયોગ થવો જરૂર નહીં પણ કે પાયાની શકાય નહીં. સાદાં ધર અને કુટુંબો, જેમની પાસેથી છુટી લઈ બધા જેવું કેટલું જ ખાસ ન હોય તેની રક્ષાને સાથે પોલીસની જરૂર ન પડે. ધનિકોની મહેલાતો ધાણુટથી સાચવવા મજબૂત મોકિયાતો રાખવા પડે. તેવું જ મંજવર કારખાનાં વિષે. લશ્કરી, દરિયાઈ તેમ જ દવાખા બળોથી ચહેરી ધોરણે સંગઠિત થયેલા હિંદના કરતાં આમ રચનાને ધોરણે સંગઠિત થયેલા હિંદને વિદેશી હુમલાનું જોખમ જોઈ નરશે.

સ્વતંત્રતાની શરૂઆત પાયામાંથી થાય. એટલે કે હિંદુસ્તાનનું ઐતિહાસિક અમ રાજ્યઅમલની પૂરેપૂરી સત્તા ધરાવનારું પ્રભુસત્તાક અથવા પંચાયત હોય. એનો અર્થ એ થયો કે, દરેક આમ પોતાની તાકાત પર નબલું હોય, પોતાની કુલ વહેવાર ચલાવવાને, અને

દરદરેયા તત્તર એવી વ્યક્તિ દરે, અને આમ વળી બીજાં આમોના બનેલા પોતાના વર્તુળને મારે ખપી જવાને તત્તર દરે. અને આખરે આ રચનામાં સર્વ વર્તુળો મળીને એક જ પ્રાણ-વાણું એક શરીર બનશે. એ રચનામાં જે વ્યક્તિઓનો સમાવેશ થશે, તે પોતાના અદકાર અથવા ધમંડમાં મોટા બીજાના પર આક્રમણ નહીં કરે, દંમેય નકે રહેશે અને સમુદ્રના વિશાળ વર્તુળમાં સમાવેલા સમગ્ર જીવનની બબ્બતા પોતાના અંતરમાં અનુભવી, તે વર્તુળના અંતરૂપ વટક બની રહેશે.

તેથી, આ વર્તુળાત્મક રચનામાં બહારની સીમા પર આવેલું સૌથી મોટું વર્તુળ પોતાની અંદર સમાતાં વર્તુળને કચડી નાખવાને પોતાનું સામર્થ્ય નહીં વાપરે, પણ અંદરનાં સર્વને બળ આપશે અને પોતાનું સામર્થ્ય પણ કેન્દ્રમાં રહેલી વ્યક્તિમાંથી મેળવશે. મોટા એવો ટાણો મારશે કે, આ તો આદર્શ થયો, સંપૂર્ણતાનું તરંગી ચિત્ર થયું, અને તેને વિષે વિચાર કરી નોંધક વખત બગાડવાની જરૂર નથી. યુક્તલક્ષની વ્યાખ્યાનું બિંદુ દોરી બતાવવાને માણસ સમર્થ નથી, છતાં તેનું કદી

ધરે નહીં તેવું મૂલ્ય છે. તેવી જ રીતે માણસ જાતને જીવવું હોય, તો મારા આદર્શ ચિત્રની પણ કદી જોઈ ન થાય તેવી કિંમત છે. મારું ચિત્ર વાર્તાવિક અને સસ છે, એવો હું ધવો કરું છું. એ સાચા ચિત્રની અસ્તિત્વ સંપૂર્ણ સિદ્ધિ કદી ન થવાની હોય, તો પણ હિંદુસ્તાન તેને મારે જીવે.

—ગાંધીજી.

કાઉન્સિલર જ્યોર્જ પીકનું પ્રવચન

રૂઝે દરકાર રોડ પર સેન્ટ રફેલસ ટોચમાં મોટી માનવ મેનની સમક્ષ પ્રવચન કરતાં કેપ્ટાઉનના કલડ' કાઉન્સિલર મી. જ્યોર્જ પીકે કહ્યું કે નાટાલની કલડ' જનતા: દ. આ. બીન-ગોરાઓ સાથે જોડાય સ્વતંત્રતાની લડત ચલાવવા તમાર ચઇ છે એથી તેમને ધણે જ ઢપે થયો છે. ડરખન આખવાનું કારણ જણાવતા મી. પીકે કહ્યું કે તેઓ 'નેશનલ કન્વેનશન'ની માગણીને જોસ આપવા મારે અહીં આવ્યા છે.

વધુમાં મી. પીકે કહ્યું કે ૧૯૦૯ની જે 'કન્વેનશન' મળી હતી, તેમાં કેવળ ગોરાઓ જ પ્રતિનિધિ તરીકે હતા, તેથી જ આને બીન ગોરાઓની રિશતિ આવી ફરિયાજી પહોંચી છે. એવી જીલ કરી ન થાય તે પ્રત્યે ચેતવણી આપતા મી. પીકે કહ્યું કે બધાએ 'નેશનલ કન્વેનશન'ની માગણી જોસજેર કરવી.

પ્રભુસત્તાક રાજ્ય ઉપર બેલતાં મી. પીકે કહ્યું કે આ દેશ જે પ્રભુ સત્તાક-રાજ્ય સ્થાપવા માગે છે તે ખરી રીતે 'સારાસન રાજ્ય' છે. પરંતુ બીન-ગોરાઓની જાણતિ સામે આ 'સારાસન રાજ્ય' ટકા શો જોમ નથી. કલડ' કોમ ધર જઈ આ 'નેશનલ કન્વેનશન' ઉપર વિચારણા કરી— ચર્ચો કરી આ દેશના બીન-ગોરાઓને સાથ આપે તો આજની સરકારની સાન કેમણે આવશે.

ગાંધી વાણી જે તલવારનો ઉપયોગ કરે છે, તેનું મોત પણ તલવારથી જ થાય છે

ભારતની સમક્ષ આજે જે માર્ગ ખુલા છે. એક તો બળિયાના જે મામલો. પશ્ચિમનો સિદ્ધાંત અથવા તો સત્યના જયનો પૂર્વનો સિદ્ધાંત. સત્યની આડે કંઈ આવી શકે નહીં અને શક્તિશાળી કે નિર્બળ એમ બંનેને ઇન્સાફ મેળવવાનો અધિકાર આ બંને માર્ગોમાંથી એકની પસંદગી મજબૂર થઈ શકે કરવાની છે. શું અસલ અને હિંસાને માર્ગે પગાર માં વધારો મળતો હોય તો તે મેળવવો ખરો? મને તેટલી તેમની પગાર વધારાની માંગણી જાણ્યો હોય છતાં હિંસાનો આશરો લઈ શકાય નહીં. હકીકે મેળવવા માટે હિંસાનો આશરો લેવો એ સહેલું છે. પરંતુ એ લાંબે મળે તુલસાનકારક નીવડશે. જે તલવારનો ઉપયોગ કરે છે તેનું મોત પણ તલવારથી જ થાય છે.

—ગાંધીજી

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૬ મે, ૧૯૬૧.

તાત્કાલિક જરૂરિયાત

આ છાપાના આ કોલમમાં અમે ઘણીવાર લખ્યું કે હિંદી-જનતાના રોજા હવનના પ્રશ્નોને ઉકેલ લાવવા માટે લાયકાતવાળી નેતાગીરી આ દેશમાં નથી. નાટાલ ઇન્ડિયન ડેવિઝની જે નીતિ છે તેને લઇ તે આ પ્રશ્નોને ઉકેલ લાવી શકે એવી સ્થિતિમાં નથી. હિંદીઓને પ્રશ્નોને તાત્કાલિક ઉકેલ લાવવાની શક્તિ નાટાલ ઇન્ડિયન ડેવિઝની નેતાગીરીમાં નથી. આ સિવાય હિંદી જનતાના પ્રશ્નોને સામનો કરવાની શક્તિ નાટાલ ઇન્ડિયન ઓરગનાઇઝેશન પાસે પણ બિલકુલ નથી. અને તે બે કંઈ કરતું હોય તો તે ખુલલામાં કરતું નથી.

છેલ્લા પંદર વરસથી નાટાલ ઇન્ડિયન ડેવિઝને ઇતિહાસ પહેલાંના કરતાં ખૂબ જ બદલાયો છે. એક વખત એવો હતો કે જ્યારે નાટાલ ઇન્ડિયન ડેવિઝ, હિંદી જનતાને પ્રશ્ન હાથ ધરી એને ઉકેલ લાવવાનો પ્રયત્ન કરતી. તે વખતે તે ડેળવણી, સામાજિક, રમતગમત અને સાંસ્કૃતિક પ્રશ્નો હાથ ધરીને કામ કરતી. પ્રાંતિક ધોરણે આજે હિંદીઓને પ્રશ્નો હાથ ધરી કામ કરવા માટે એકે સંસ્થા નથી. ગૂપ્ત એરીયાની ઔપતમાં ‘ડરબન કમ્પાઇન્ડ રેટપેયર્સ એસોસીએશન’ ખૂબ જ કામ કરે છે. હિંદીઓના રોજા પ્રશ્નોને ઉકેલ લાવવા માટે એવી શક્તિશાળી સંસ્થા બંધાયે, કે જે આ પ્રશ્નોને ઉકેલ લાવી શકે. હિંદી વિસ્તારના રસ્તાઓ ખુબ જ ખરાબ છે અને સુધારણ એ તરફ બેદરકાર છે એ માટે ઉપાય શોધવો જોઈએ, આનો ઉપાય શોધવામાં નહિ આવે તો સુધારણ કાંઈમને માટે બેદરકાર બની જશે. નાટાલની અંદર હિંદી કેમ્પવર્ક કટોકટીના પાયે ઉભી છે, એ નાટાલ ઇન્ડિયન ડેવિઝ અને નાટાલ ઇન્ડિયન ઓરગનાઇઝેશન બંધાયું નથી. આ માટે કાર્યની જરૂરત છે.

પ્રાંતોની અંદરના ખીલ બાગેમાં પણ સુધારણ જે કરે છે અને જે નથી કરતું તે હિંદી જનતા સહી લઈ છે, ઘણાં હિંદી વિસ્તારોમાં બંધોની અને આરોગ્યની વ્યવસ્થા ખરાબર નથી. રસ્તાઓ પણ ખરાબ છે, અને એની આલુબાલુ ગીચ જાડી ઉગી નીકળે છે. એક બે જણ આ વિષે અરજી કરે તો કોઈ ધ્યાન આપતું નથી, અને એને લઈ લોકો આવી અવ્યવસ્થાથી ટેવાઈ જાય છે. એક વખત એવો હતો કે જ્યારે નાટાલ ઇન્ડિયન ડેવિઝ અને નાટાલ ઇન્ડિયન ઓરગનાઇઝેશન આવા કાર્યો હાથ ધરતું. એ જ કારણને લઈ અમે સૂચના કરીએ છીએ કે પ્રાંતિક ધોરણે એક ‘ઇન્ડિયન સીવીક એસોસીએશન’ની સ્થાપના થવી જોઈએ, જે આવા કામો હાથ ધરે. દરેક બાગેમાં જ્યાં હિંદીઓ વસે છે ત્યાં એક એવી નાના પાયાપરની સંસ્થાનિક સંસ્થા હોવી જોઈએ, જે ડેળવણી અને સંસ્કૃતિના કામો કરી શકે. હિંદી જનતાની સ્થિતિ સુધારવાનું કાર્ય આ સંસ્થાનું હોવું જોઈએ. હિંદીઓ કર ભરનારી જનતા છે; એથી તેઓ આવી સંસ્થા સ્થાપી સુધારણ સાથે હિંદીઓની અગવડતા વિષે વાતો કરી શકે. ‘નાટાલ ઇન્ડિયન સીવીક એસોસીએશન’ની સ્થાપના થાય તો તે પ્રાંતિક ધોરણે અને તેના સંસ્થાનિક શાખાઓથી ઘણું કામ કરી શકશે. આજ રીતે હિંદીઓની સ્થિતિ સુધારે એમ છે. એમાં ધ્યેયોને ફેરફાર થશે નહિ. એ યોગ્ય વ્યક્તિના હાથમાં રહેશે.

થોરોનો પરિચય

(કાકા કાલેલકર)

અમેરીકાના મેસેચુસેટ્સ રાજ્યમાં કંકોર્ડ માં ૧૮૧૭માં ઉન્ડીનો જન્મ થયો. એના પિતા પેન્સીલ બનાવવાનો ધંધો કરતાં બાળપણથી જ થોરોને જન્મથી ને ઝાડીઓમાં ફરવાનો શોખ હતો અને તે આમરજી રહ્યો. કંકોર્ડના સ્ટિલ સો’દર્બની એના બાળમાનસ પર ખૂબ અસર થયેલી.

૧૮૩૩માં ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે થોરો દારવડ વિદ્યાપીઠમાં ગયો. ડા’ ઇમર્સન સાથે તેને મૈત્રી થઈ. ૧૮૩૭માં તે રનાતક થયો. કોલેજના દરમિયાન તે બહુ પ્રસિદ્ધિ પામ્યો નહોતો. છતાં તે વખતે જ એનું તાચન પુષ્કળ હતું અને જંગલ ઝાડીઓમાં ફરવાની તથા નિરંતર વિચાર મગ્ન રહેવાની એને પહેલેથી જ ટેવ હતી.

૧૮૩૮માં પોતાને ગામ આવી તેણે શિક્ષક તરીકે કામ કરવા માંડ્યું. એ અરસામાં ન્યુ ઇંગ્લેન્ડ રાજ્યમાં ‘રિવિલ્વિસ્ટ’ નામે એક નવીન વિચારસરણી નો પ્રચાર ચાલુ રહ્યો હતો. થોરોના માગમાં પશુ એ શરૂ થઈ એટલે એણે શિક્ષકને બંધવસાવ ઠોડી દીધી.

૧૮૪૦ પછી આલ્બિકા સાર એને બાવલદાને પેન્સીલને ધંધો શરૂ કરવો પડ્યો. ધંધામાં એણે સારી નામના મેળવી.

આ જ અરસામાં વ્યાખ્યાનો આપવાની અને લેખો લખવાની એણે શરૂઆત કરી. ૧૮૩૮માં કંકોર્ડમાં એનું પહેલું અભ્યાસ થયું. ત્રીસે પહેલાં રચેલી મોટા ભાગની કવિતાઓ એણે બાળી નાખી અને પછી અલસેખન ઉપર જ લક્ષ આપ્યું. પોતાના વિચારો તે રાજ્યનીથી માં લખી લેતો.

૧૮૪૦ માં ઇમર્સન ‘ડાયલ’ નામનું એક મૈત્રીસિક શરૂ કર્યું અને તેની બંધી જ વ્યવસ્થા થોરોને સોંપી. ‘ડાયલ’ માં થોરોના ઘણા લેખ અને કવિતા પ્રસિદ્ધ થયાં. ૧૮૪૧માં ઇમર્સને થોરોનું પોતાને ઘેર ભોલાવ્યો. થોરો ત્યાં બે વર્ષ રહ્યો.

૧૮૪૫માં એ બહુ ઠોડીને ફરી પોતાને ગામ આવ્યો. કંકોર્ડથી દોઢેક માઈલ ઉપર વોલ્ડન સરોવરને કાંઠે એક ઝુંપડી બાંધીને રહ્યો. એ ઝુંપડી તદ્દન એકાંતમાં હતી અને તે તેણે પોતાના શ્રમથી જ ઉભી કરેલી. ત્યાં ખેતી કરીને પોતાની આલ્બિકા તેણે ચલાવી. પરોડિયે વહેલું ઉલ્લું, તળાવ, સંવાન કરવું, ખેતરમાં કામ કરવું, અભ્યાસને તળાવમાં સ્નાન કરી વિચાર મગ્ન રહેવું અને જન્મમાં સતત સંચાર કરવો, એની એની દિનચયા હતી. તે શાકાહાર જ કરતો. યુવામ પદ્ધતિને તે સંસ્કાર વિરૂદ્ધ હતો. એની

ઝુંપડી યુવાઓનું આશ્રયસ્થાન હતી. એક વાર થોરોએ સરકારને કર આપવાની ના પાડેલી. તે માટે એને એક દિવસ જેલમાં રહેવું પડ્યું હતું. પશુ પોતાના વિચારમાં એ મક્કમ રહેતો. આ ઝુંપડીમાં તે બે વર્ષ અને બે મહિના રહ્યો. પછી ફરી કંકોર્ડ આવીને રહ્યો. ઝુંપડીમાંના પોતાના નિવાસ દરમિયાન એણે કાંચનમુક્તિ અને અપરિચ્છેદના અનેક પ્રયોગો કર્યા.

પ્રાણીસંપ્ટ પર થોરોને અત્યંત પ્રેમ હતો. નાનાં બાળકો સાથે પણ એ પ્રેમપુર્વક વ્યવહાર કરતો. સાદું જીવન અને ઉચ્ચ વિચારસરણી એ થોરોના જીવનમંત્ર હતો. નવલકથા, માહિત્કો, વર્તમાનપત્રો વગેરે એને વાંચવા ન મમતાં. ચિંતનપ્રધાન સાહિત્ય એને બાવલું. રેડ ઇન્ડિયનોના સાહિત્યને એને નાદ લાગેલો. હાંફુસ્તાનના અધ્યાત્મ વિચારો એના પર સારો પ્રભાવ પડેલો. એને કહ્યું છે: “એ હાંફી તત્ત્વજ્ઞાન બહુ રૂવે છે. મન-સુખી ઇમારતોને કારણે હાંફુસ્તાનની નાચના છે કે બનવહાળીતાને કારણે”

૧૮૪૭ પછી થોરોએ સાહિત્ય ઉપર વિશેષ લક્ષ આપેલું. ૧૮૪૯માં એણે ‘સિવિલ ડિસ-ઓબિડિયન્સ’ ઉપર પ્રસિદ્ધ લેખ લખાયો. આંધીલની સવિનય કાનૂન જન્મની ચળવળનાં ખીલ આ લેખમાં જણાય છે. એવી જ રીતે શિક્ષણ ઉપરના એના વિચારોમાં આંધીલના નહ તાલીમના વિચારોની આંખી માપ છે. શિક્ષણ પુસ્તકિયું નહીં પણ જીવન-શિક્ષણ હોવું જોઈએ, એ તેણે અત્યંત માર્મિકપણે દર્શાવ્યું છે.

૧૮૪૬ થી ૧૮૬૦ ના માધ્યામાં એણે પુષ્કળ પ્રવાસ કર્યો. ઘણાંપરો પ્રવાસ એ પમપાળા જ કરતો. ૧૮૬૦થી એનું સ્વાસ્થ્ય ખરાબ થયું અને ૧૮૬૨ માં એ મૃત્યુ પામ્યો. ‘વોલ્ડન’, ‘એકસકરોન’, ‘વીક એન ધ કંકોર્ડ એન્ડ રેરિકેટ ઇવનિંગ’ વગેરે એનાં પ્રખ્યાત ગ્રંથો છે. થોરોનાં લખાણોમાં માન બૌદ્ધિક પ્રતિભા જ નથી જણાતી પણ પ્રયોગોના અનુભવ નો રજૂકોમ સંબળાય છે. એની રીઠી આમવી છે. વ્યંજ તો એને કાંઈ પડી ગયો છે. આખા બોલીને મમ્મોળી આપમાં ઘણી પેટછુટી ને મહરૂપની વાત એ મોટકેટલાથી કહી નાખે છે.

એ એક તાર્કિક વિચારક હતો તેમજ વૈજ્ઞાનિક મૂર્તિના પ્રયોગવીર પણ હતો. એ એક ક્રાંતિકારી હતો. ત્રીલાચાલુ વજુઝારમાં એને ગોઠવું નહીં. એ તો સુકામને પહોલતો અને નવા ત્રીલા પાડતો. ખરે જ, આજે પણ એ એક પ્રતિભાશાળી માર્મદર્શક દીવો છે.

ભૂતકાળની ભૂલોમાંથી કાયદો ઉઠાવવા

આસામીઓને હાકલ

શિલોંગ : એક બંધેર સભાને સંબોધતાં કેન્દ્રના નાણાં પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેસાઈ એ જણાવ્યું હતું કે આસામની જનતાએ ભૂતકાળમાં કરેલી ભૂલોને પરિણામે એમને પોતાની કમજોરી દૂર કરવામાં અને સુદૃઢ યત્નવામાં તેમજ દેશના વિકાસમાં લાભ થયે, લોકોએ કમજોરી છોડી દેવાનું જ્ઞરૂં છે.

આસામ વિચાળ કુદરતી સાધન સંપન્ન પ્રદેશ છે અને રાજ્યના તેમજ રાષ્ટ્રના લાભ માટે ટેળવી શકાય. તે પરસ્પરની સમજૂતીથી મતભેદો ઘોટાવી દેવા નોંધ્યે. તેમ યક્ષ્મ ન હોય તે પ્રભુશ્ચિ મિત્રોની સહાય લેવી ધટે.

અમા જુલાઈમાં સમગ્રેલી ભાષાવાદની અશાંતિ ટેટલાક લોકોનું નયું ખાંડપણ છે. બધા માણસોને એ માટે દોષિત ન ઠેરવી શકાય. આવા બનાવો અવિષ્કમાં નહીં અને એવી હું આશા રાખું છું. લાગણી તો રહેવાની જ, પણ તે ધીમજોને દાનીકારક ન બનવી નોંધ્યે.

માનવી અને પશુ વચ્ચે ભેદ છે. માણસને છુદ્ધિની જલ્દીસ મળી છે, તેથી જનતા અને દેશને લુકસાનકારક શું છે તે એમણે સમજવું નોંધ્યે. ધીમજોનાં દુઃખ નહીં સમજવાર સુખી થશે નહીં.

પોતાની ભૂતકાલીન ભૂલો અને નિષ્ફળતાઓમાંથી જનતા કાયદો ઉઠાવશે તો એજો એવી તાકાત અને સમૃદ્ધિ હાંસલ કરશે કે દુનીયામાંની કોઈ જ સજિત તે નહીં છતી શકે.

રાજ્યમાં મૂડીની જમાવટ માટે લોકોએ વધુ કામ કરી વધુ કમાઈ, વધુ ખચાવવું નોંધ્યે. તેજો પોતાની દરજ્જા મજાવશે તો બહારથી મદદ મળશે અને તેમ જો તેજો નહીં કરે તો બહારની મદદ નહીં મળે.

આધુનિક ભારતનું નિર્માણ

વૃક્ષ પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ ઉત્તર પ્રદેશની વિધાનસભાના ટ્રોયિસ પક્ષની બંધારણ મળેલી સભામાં જણાવ્યું હતું કે દેશને સ્વરાજ્ય આપવાનાર ટ્રોયિસને દૃઢ આધુનિક ભારતનું નિર્માણ કરવાનો ઐતિહાસિક કામ જાનવવાનો છે.

આ સભામાં વિધાનસભાના લગભગ ૩૮૦ સભ્યો ઉપરાંત સંસદના ૧૨ સભ્યો હાજર હતા.

સભાને સંબોધતાં શ્રી નહેરૂએ એવું જણાવ્યાનું કહેવાય છે કે પ્રગતિ અને સમૃદ્ધિના પંથેની આગે કુચ માટે શિરત અને એકતા આવશ્યક છે.

અહીંતહોં માથું ઉંચકતા સામ્યવાદ અને સાંકડી મનોદૃષ્ટિનો વ્યવસ્થિત રીતે સાબનો કરવાનો છે અને ટ્રોયિસી જો એ દિશામાં અગત્યનો જામ જાનવી શકે એમ છે.

દેશમાં માનવબળની સુદિ નથી; પણ એને વિવિધ વિકાસક્ષેત્રોમાં નોંધતા તાલીમ પામેલા માણસોની વૃદ્ધ છે.

ત્રીજી પંચવર્ષીય યોજનાનો ઉદ્દેશ્ય કરતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે યોજના અને તેનો અમલ લોકોની મદદના-કાંક્ષાઓ અને વિનંતીઓને પરિતોરો તેવા હોવા નોંધ્યે. દુનીયા બહુ ઝડપથી બદલાતી જાય છે અને ભારતે એની ગતિ સાથે કદમ બઢાવવાના છે.

ટ્રોયિસમાંની પક્ષાપક્ષીને ઉલ્લેખ કરતાં શ્રી નહેરૂએ પોતાનામાંના મત-ભેદો ભૂલી જવાનો અને એકબીજાનાં મંતવ્યો સમજવાની પ્રેશિષ્ય કરવાનો અનુરોધ કર્યો હતો. તમારે એકતા તથા પરસ્પરની શુભેચ્છાથી કામ કરવાનું થીખવું નોંધ્યે એમ તેમણે જણાવ્યું હતું.

આ અમાઉ મુખ્ય પ્રધાન શ્રી સી. થી ગુપ્તાએ વડા પ્રધાનને આવકાપી દતા અને તેમની સમક્ષ રાજ્ય સમક્ષ ના બે કોષ્ટકો-ખાંડ અને ઉલોગો ના વિગ્રસ માટે વીજળીની તંગી રજુ કર્યો હતો.

શ્રી નહેરૂએ ખાંડ સંબંધમાં એવું જણાવ્યું હોવાનું કહેવાય છે કે સરકાર સમક્ષની ઘોટામાં ઘોટી મુશ્કેલી એ છે કે દુનીયાના બબરમાં દરિદ્રાઈ ઠેવી રીતે કરવી ભારતમાં રોજ નીચા છે અને બાવ હયા છે. ભારતે ઉત્પાદનની પદ્ધતિ બદલવી નોંધ્યે અને વિશ્વના બબરમાં દરિદ્રાઈ કરવા ધીમજો દેશની હરોળમાં ઉત્પાદન લાવી મુશ્કું નોંધ્યે.

વિદેશી દુડિયામણ બજો શ્રી નહેરૂએ જણાવ્યું કે તે કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારોના પ્રધાનોની કક્ષાએજ ચર્ચા શકાય.

ભારત એન્જનોની નિકાસ કરી શકે એવી સ્થિતિમાં છે

નવી દિલ્હી : રેલવે ખાતાના નાયબ વિદેશ પ્રધાન શ્રી રામરવામીએ એક પ્રકાશના જવાબમાં લોકસભામાં જણાવ્યું હતું કે સ્ટીમ એન્જનોની વિદેશની વરદીએ સ્વીકારી એન્જનોની નિકાસ કરી શકે એવી સ્થિતિમાં આને ભારત છે. વિદેશ ખાતેની એલચી કચેરી-એને એન્જનોની નિકાસ અંગેની ચક્રમતા સંબંધમાં તપાસ કરવા માટે અને રસ ધરાવતાઓને એ વિષે માહિતી પૂરી પાડવાને જણાવ્યાં છે. આપણા એન્જનના બાવો વિશ્વમાં એન્જનના બાવ સામે લાભદાયી છે અને આ-પણે જો એન્જન આયાત કરીએ છીએ તેના કરતાં સસ્તા છે.

ભારતે ધલેકટ્રીક એન્જન બતાવવાનું શરૂ કર્યું છે, જ્યારે દુકમાંજ ડીઝલ એન્જનનું ઉત્પાદન કરવું એવું વિચારણું છે ચિતરંજન ખાતેના એન્જનના કારખાનામાં વરસ દહાડે ૧૬૪ એન્જનો ઉત્પાન કરાય છે. આ બધા જ એન્જનોની હોંડી રેલવે માટે જરૂર પડે છે. વિદેશમાંથી જો વરદી મળે તો ચિતરંજન કારખાનું વધુ ઉત્પાદન કરી શકશે.

ગુજરાત રાજ્ય ભારત ના શ્રેષ્ઠ રાજ્યોમાંનું એક બનશે

અમદાવાદ : ગુજરાત રાજ્ય, તેના અસ્તિત્વનું પ્રથમ વર્ષ પૂર્ણ કરી રહ્યું છે તે પ્રસંગે એક સંદેશો આપતાં રાજ્યપાલ શ્રી મહેંદો નવાજજીએ જણાવે છે કે 'એ જ્યારે મારો હોરો સંબાળ્યો ત્યારે હું એટલી જ આશા રાખતો હતો કે સૌ સારાં વાનાં મધ રહેશે, પણ આ એક વર્ષના અનુભવથી મારામાં ઉઠી શકા જાગી છે કે ગુજરાતનું રાજ્ય ભારતના અતિશ્રેષ્ઠ રાજ્યો માંનું એક બની રહેશે, અને આ અભિપ્રાય માત્ર મારો જ નથી દેશના અન્ય જાની અને અનુભવી માણસો પણ એમ જ માને છે.'

આ એક વર્ષમાં સરકારી તંત્ર સાથેલી પ્રગતિ પ્રત્યે સંતોષ વ્યકત કરતાં રાજ્યપાલશ્રી જણાવે છે કે :

'એ અત્યંત આનંદની વાત છે કે સરકારી તંત્ર પેટ કરેલી પ્રગતિનો, તેણે સિદ્ધ કરેલાં લક્ષ્યાંકોનો, શરૂ કરેલી અને અમલમાં મુકેલી ઔદ્યોગિક વિકાસની, માર્ગે બંધિકામની અને સિંચાણ યોજનાઓને ઝડપી બનાવવાની યોજનાઓને અને રાજ્યના વહીવટી તંત્રમાં સર્વસામાન્ય કાર્યક્ષમતાને સુંદર હિસાબ આપી ચક્રમું છે. વહીવટી ક્ષેત્રમાં હું નોંધ ચક્રમું છું ત્યાં સુધી, એવું કાંઈ બાધ નથી રહ્યું કે જે ને ઇચ્છાયોગ્ય હોય અને રહી ગયું હોય. સરકારી અધિકારીઓએ તેમની શરજના પાલનમાં અને વહીવટી તંત્ર ના સરળ તથા કાર્યક્ષમ સંચાલન માટે કોઈ પ્રયાસ બાકી રાખ્યો નથી. ગુજરાત રાજ્યને આદર્શ રાજ્ય બનાવવા પ્રત્યેની પોતાની ફરજ સમજવાના રૂપટ ચિન્હો લોકોએ બતાવ્યાં છે.'

પોલીસ ખાતાની કામગીરીને ઉદ્દેશ્ય કરતાં રાજ્યપાલ શ્રી જણાવે છે કે વર્ષ દરમીયાન, અને ખાસ કરીને મધ્યરથ સરકારના રેલવે નોકરીયાતોને હડતાલ વખતે શ્રેષ્ઠ કામગીરી બજાવ્યા ના પોલીસ ખાતાને યશ ધટે છે.

ન્યુ ઇન્ડિયા એશ્યોરન્સ કુ. લીમીટેડ

ઇન્ડીયાની મુખ્ય કંપની

અને વહીવટ કરીએ છીએ:—

આમ, દરીયાઇ, અવસ્થાંતર, ગોટર, માલ, ચોરી, ઘર કુલંબ, ઘર બાંધકી (સાથે) અકસ્માત વિ.

સાઉથ આફ્રિકાની અંદર મુખ્ય અમલદારો

બલભાઈ રૂસ્તમજી એન્ડ સન,

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ, હરબન.

ફોન : હરબન ૨૫૮૪૫, ૨૫૫૨૩, ૨૬૮૪૮.

તમને ખબર છે

- કે ન્યુ ઇન્ડિયા, ઇન્ડિયાની સૌથી ઘોટી વીમા કંપની છે.
- કે ન્યુ ઇન્ડિયા તો શાખાઓ ૪૫ દેશોમાં છે.
- કે ન્યુ ઇન્ડિયા તો ૬૫ શાખાઓ ડેવળ હોલમાં જ છે.
- કે ન્યુ ઇન્ડિયા : આમ, દરીયાઇ અને અકસ્માત ઉપર ૬૦,૦૦,૦૦૦ પાઉંડ પ્રોબીયમ લેગી કરે છે.

સહિસલામતી અને તાત્કાલિક સેવા માટે

ન્યુ ઇન્ડિયા

સાથે વીમો ઉતારાવો.

વિવિધ વૃત્તમાન

શ્રી રામેશ્વરી નહેરુને “લેનીન ધનામ” અપાયું

મેરઠોઃ આફ્રો-એશિયન આંતર-આંગેના દાંડી સંઘના પ્રમુખ શ્રી રામેશ્વરી નહેરુને ૧૯૬૦નું લેનીનનું શાંતિ ધનામ આપવામાં આવ્યું છે. આ ધનામમાં એક ચંદ્રક, ડીરલોમા અને ૪૦ દળર રત્નકોષ છે. ખીજા ૬ જ્યુને પશુ આવાં ધનામો આપવામાં આયાં છે. કયુખાના વડા પ્રધાન કાર્ટ્રોને પશુ લેનીન ધનામ અપાયું છે.

૫. જર્મની તરફથી ભારતને મળેલી ૩૩ કરોડ માર્કની લોન

ભોનઃ પશ્ચિમ જર્મનીએ ત્રીજા પંચ-વર્ષીય યોજના માટે ભારતને ૩૩ કરોડ માર્કની લોન આપવાનું નક્કી કર્યું છે જેવા સમાચાર પશ્ચિમ જર્મનીના વિદેશખાતા તરફથી જાહેર કરવામાં આપ્યા હતા.

આ લોન અંગેના સંધિ-પત્ર પર પશ્ચિમ જર્મની ખાતેના ભારતીય એલચી શ્રી પી. એ. મેનને સહી કરી હતી.

આ લોનમાંથી ૧૦ કરોડ માર્ક ડોલર મોકલવા માટેના પાછળ અર્થવાનું પૂર્વન નક્કી થયું નથી, જ્યારે ૨૩ કરોડ માર્ક કરોડ ખાતે પશ્ચિમ જર્મની દ્વારા જે આંધકામ ચાલી રહ્યું છે તેમાં વાપરવાનું નક્કી થયું છે.

અભાવના સ્વરૂપે જવા ઉપડેલું અમેરીકન જહાજ

નોય મોરનીઓઃ અમેરીકાના સાતમાં નોકા કક્ષાનું સોથી વધુ સજિતશાળી વિમાનવાહી જહાજ ડોલ અભાવના સ્વરૂપે જવા ઉપડી ગયું છે. આ વિમાન વાહી જહાજ અલ્યુશિયા ઊડી શકે છે અને તેની સાથે વિનાશકાઓ, કુંડો અને વિમાનોના જંગી જથ્થો છે.

યુક્તવિરામ માટે કેંગલીનું ફરમાન

દેનેઈઃ લાએસના ઉદ્ધામવાદી દળો ના સેનાપતિ ડેપ્ટન ડેંગેલીએ તેમના તમામ લશ્કરો તથા પાયેટ લાએસના દળોને યુક્તવિરામ કરવાનો આદેશ આપ્યો છે અને લાએસની મવાળ સરકારને યુક્તવિરામની વિનવો અર્થવા પ્રતિનિધિઓ મોકલવા આ મંત્રણ આપ્યું છે.

શાળાઓનું થનાઈ રાષ્ટ્રીયકરણ

હવાનાઃ કયુખાના પ્રમુખ શ્રી શ્રીકેશ કાર્ટ્રોને પ્રજાજનો સમક્ષ કરેલા પ્રવચનમાં જણાવ્યું હતું કે તમામ ખાનગી નિશાળોનું રાષ્ટ્રીયકરણ કરવાનો કુટુંબ યોગ દિવસોમાં જ જાહેર પાઠશાળામાં

આવશે. તેમજ મહત્ત શિક્ષણના સિદ્ધાંત નો અમલ કરવામાં આવશે.

કયુખામાં કામ કરવા માટે વિદેશી પાઠશીલોને ખાસ પરવાના લેવા પડશે. રશીયા તરફથી મને લેનીન ધનામ લેવા મોરઠો જવાનું મનેજ છે. લેનીન ધનામ મને અંગત રીતે અપાયું નથી. પરંતુ શાહીવાદ સામે નિર્ભયપણે યુક્તી કયુખાની પ્રજાનું સન્માન છે.

૧૦૩ વર્ષની વયની અપરિ-ણીત મહિલા લોખંડકાનું અવસાન

પર્થઃ રોઝલેન્ડઃ ત્રણ વર્ષ પુર્વે ૧૦૦ વર્ષની ઉંમરે પોતાની પ્રથમ નવલકથા પ્રગટ કરનાર મહિલા લેખકનું ૧૦૩ વર્ષની વયે અહીંની હોસ્પિટલ માં અવસાન થયું છે. ૧૦૩ વર્ષની આ મહિલા મેરીઆન બેન્સ અપરિણીત હતી અને તેમણે લખેલી કવલકથાનું નામ “ધી ચીર-પોર્સ એન્ડ જીનીના” છે.

કયુખાના કાર્ટ્રો વિરોધી જીવનની યુક્તની તક્યારીઓ

ન્યુયોર્કઃ કયુખાની ક્રાંતિકારી સમિતિ ના પ્રમુખ ડો. જોસે મોરો કાઠોનાએ એક નિવેદન દ્વારા જણાવ્યું હતું કે કયુખાના પ્રમુખ કાર્ટ્રો વિરોધી જીવન આખરી લડાઈ માટે પોતાના જીવને યુગ્મઃ વ્યવસ્થિત કરી રહ્યું છે. કયુખા માટે બહાદુરીથી લડનારા દેશાભિ-માનીઓ સોવિયેટ શાખાશીથી ઉત્તમ માં આવ્યા છે, પોતાના મહામુલા અનુભવની પૂરી ચકાસણી પાદ અમે જાહેર કરી શકીએ એમ છીએ કે અમારી આઝાદી અને મુક્તિના સ્વીકાર કરવાને જે લડાઈ અમે અપનાવી છે તે હુંકમાં જ જતારો.

થેરોને દેહાંતદેહની સળ

સોલોનઃ સોલોનના વડા પ્રધાન શ્રી સોલોમન અંદરનામકની દલા માટે જીવન સાધુ જીવદાકકની થેરોને દેહાંતદેહની

સળ કરવામાં આવી છે. ૧૯૫૯ના સપ્ટેમ્બરની ૨૬મીએ વડા પ્રધાન શ્રી અંદરનામકની દલા કરવામાં આવી હતી. સાત સપ્તોની જ્યુરીએ સર્વોત્તમ પાંચ તોલમતદારોમાંથી ત્રણ જ્યુ જીનેમાર દેવાને સુકાદો આપ્યો હતો. થેરો, તખીખી મોડોના માજી ચેરમેન દેમાચંદ જયવર્દન અને સોમારામ થેરોને જ્યુરીએ યુનેમાર હરાવ્યા હતા.

ગોવા સરહદે રાષ્ટ્રવાદી-ઓનો હુમલો

ગોવાના રાષ્ટ્રવાદીઓએ ગોવા સર-હદે મોરમેમ નજીક થોડા વખતપર શીરંગી ચોકમાતની જીપને ઉરાડી મુકી હતી. અને હુમલો કરી ત્રણ ગોરા અને બે આફ્રીકી રોનકોને લાલક કર્યા હતા.

દક્ષિણે અંધ કરાવ્યું

કાંઈમડુંઃ નેપાળ સરકારે નેપાળી દૈનિક દૈનિક નેપાળને તત્કાળ અંધ કર્યું છે. આ હુકમ માટે ખાસ કારણે અપાયાં નથી. પરંતુ આ અખખારે રાષ્ટ્રીય માર્ક્ષક પ્રધાન શ્રી આપા સામે ટીકા કરવું લખાણ પ્રગટ કર્યું હતું.

શોઅંબેની સુકિત માટે ધીટનની વિનંતિ

લંડનઃ ધીટનના વિદેશ મંત્રી શ્રી એડવર્ડ હેવે જણાવ્યું હતું કે કાંઈગા ના પ્રમુખ શોઅંબેની સુકિત મેળવવા માટે ધીટને યુનેને વિનંતિ કરી છે.

પશ્ચિમ બર્લીનની આઝાદી જાળવવાનો ‘નાટો’નો નિર્ધાર

ઝાર્સોઃ નાટોની પ્રધાન સમિતિએ પશ્ચિમ બર્લીન અને એના લોહોની આઝાદી જાળવી રાખવાનો પોતાનો મક્કમ નિર્ધાર જાહેર કર્યો હતો.

પ્રધાન કાર્લસીવની ત્રણ દિવસની ગ્રીમ એકંકની પુણ્યહૃતિ પાદ પ્રગટ કરાયેલી એક અખખારએગી યાદી જણાવે છે કે આ જીવનની દેક સર-કારોનું ધ્યેય અસરકારક આંતરરાષ્ટ્રીય અંકુશ હેઠળ તખકાવાર નિઃશબ્દો કરણ કરવાનું છે.

યાદી જણાવે છે કે એટલાંટિક દેશો અખખના રાજકીય પ્રેરોના માનનીય અને ન્યાયી સમાધાન માટે ઉત્સુક છે. પશુ રશીયા તરફથી એવો પ્રત્યુત્તર મળતો નથી એથી અમે દિલગીર છીએ.

જર્મનીના બર્લીન સહિતના પ્રજાનું નિરાકરણ માત્ર આમ-નિર્ણય દ્વારા જ આવી શકશે. પૂર્વ જર્મની સાથે એકલા કરાર કરી લેવાની રશીયાની વારંવારની ધમકી અંગે યાદી જણાવે છે કે બર્લીન અંગેના સાથી દેશો સાથે ના કરાર રશીયા રદ કરશે તેથી કાંઈ ખીજ પક્ષના એ અંગેના હક છીનવી લેવાના નથી, કે રશીયા એ અંગેની જાણવાદારીમાંથી જીટકી જી શકશે નહિ.

નિઃશબ્દોકરણ અંગે કાઉન્સિલને એવી આશા છે કે પરસ્પર સ્વીકાર્ય કાંઈવાહી પર રશીયાની સલાહ સુચના સેવી એવી અમેરીકાનાં પક્ષધારી જીવાદ ના અંત લક્ષ્યમાં ફરી વાટાવાટ શરૂ થવાનો સંભવ છે.

વિદેશોમાં ટાગોર શતાબ્દી

લંડનઃ શ્રી રવીન્દ્રનાથ ટાગોરની જન્મ શતાબ્દીની ઉજવણીના એક ભાગ રૂપે જીવન અને કવન અંગે અમે મદદામા ગાંધી ડોલ ખાતે બે દિવસની ચર્ચાસભા યોજાઈ હતી. ભારતના નામજ ઢાઇ-કમીસર શ્રી ટી. એન. ડોલે આ ચર્ચાસભાનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું. અને જીવનના વિવિધ વકતવોએ આ “સેમિનાર”માં ભાગ લીધો હતો.

પેરીસમાં ઉજવણી

પેરીસઃ નેશનલ સ્ટુડ એન્ડ મોડર્ન ઝોરિએન્ટલ લેંગ્વેજસ ખાતે ટાગોર જન્મ-શતાબ્દિ નિમિત્તે સમારંભ યોજાયો હતો. ભારતીય એલચી શ્રી અસિવાર જંગે પ્રમુખપદના લીધું હતું. આ આંતરરાષ્ટ્રીય સંમેલનમાં વિવિધ અશળી બંધિતઓએ પ્રવચનો કર્યાં હતાં.

ફ્રાન્સ-ઇન્ડિયા કમીટી તરફથી ‘ટાગોર રાવો’ યોજવામાં આવી હતી.

રશીયામાં ઉજવણી

મેરઠોઃ કેમલીન ધીયેટર ખાતે યોજાયેલી એક સમામાં ટાગોર જન્મની માટેની સોવિયેટ સમીતીના કારોખારી મંત્રી શ્રી ચેવગેની ચેલોસલેવે જણાવ્યું હતું કે મહાન ભારતીય માનવતાવાદી સર્લક કવિવર રવીન્દ્રનાથ ટાગોરનાં પુરતો સોવિયેટ સંઘમાં કુલે ૧૮૦ કરતાં વધુ વધુ પ્રસંગે પ્રગટ થયા છે, તેમણે કહ્યું કે સોવિયેટ મોહાની અદાર ભાષામાં ત્રીસ લાખ નકલો પ્રગટ કરાઈ છે.

વાંચો ! જરૂર વાંચો ! લાલ જ થરો !

શોધનું મદદ, જોઈતું મળશે, પગલાડ દળશે.
હમારે ત્યાં નીચેની બધીજ વસ્તુઓ મળે છે.
સ્ટ્રીઓ માટેઃ વેળૂઓ, સુંદર રૂપન અને બીજા અનેક ભંતની મળશે, રીખનો પશુ મળશે. ચરમ લુલના જરસીક, પુલોવર, કારકીગન, સોંગલેટ, ચટકી, સોલસ વિ.
ખાળકો માટેઃ નાયલનના અક્ષતો, ટોપી, બ્લાઈઝ, શોલ, સોંગલેટ, ચટકી, સોલસ, નેપકીન્સ, લુલકેપ, પેડીકોટ, નાઈટીસ, બીબ્બ, ફેર્સ કલેથ, બાય રૂપન વિ.
રૂબ પલસ્ટીક ફાવસ, રૂપનના ઉગીકાં, લકીયા, ગાદી, વિ. વેપાર માટે ચાંદી જેવા ચળતો સ્ટેનલેસ સ્ટીલના નાસલો, ઉન્ડેનકરો. વિલંબ શા માટે ! સારો ગાલ વેચાઈ જતાં શી વાર !!

હુગણાંજ ચાલોનેઃ માખરો હેટર્સ (પ્રા) લી.
(બીખાલાઈ માસ્તર એન્ડ સન્સ)

ફો નઃ ૮૩૫-૭૭૬૬૧ — પહેલે માળે, — પો. જો. પરપ૭. માસ્તર મેનરાન્સ — ૩૩ ચેરટ સ્ટીટ, — લેડાનીસખર્ડ

હિંદના સમાચારો

તા. ૨૩-૫-૧૯૬૧.

ભારતના સામ્યવાદી પક્ષની ઘટતી જતી સભ્ય સંખ્યા

નવી દિલ્હી : અત્રેના સુમાહિતમાર વર્તુળો જણાવે છે કે સામ્યવાદી પક્ષના સભાસદોની સંખ્યામાં છેલ્લાં બે વર્ષમાં ૨૦૦૦નો ખટાડો થયો છે.

આ વર્તુળો વધુમાં ઉમેરે છે કે બે વર્ષ પહેલાં સને ૧૯૫૮માં અનુત્તર આતે મળેલ સામ્યવાદી અધિવેશન સમયે પક્ષના ૨ લાખ જેટલા સભ્યોની સંખ્યા વિભવવાડા આતે ૧ લાખ ૮૦ હજાર જેટલી હતી.

આ અમાહિ સને ૧૯૫૦માં પાલકાટ કોંગ્રેસ સમયે સભ્યોની સંખ્યા ૧ લાખ ૨૫ હજારની હતી.

અત્રેના સામ્યવાદી વર્તુળોને મંપક સાધતાં તેઓ જણાવે છે કે હાલમ્ પક્ષની સભાસદ સંખ્યામાં થયેલા ઘટાડો મુખ્યત્વે ભારત ચીન સરહદના સવાલ અંગે પક્ષના આંતરીક વિખવાદને આશારી છે.

શ્રી નહેરુ જણાવે છે કે શ્રી રાજેશ્વરદયાળ અંગેના અહેવાલો પ્રચારકાર્થ છે

નવી દિલ્હી : કોંગે આતે યુનોના મહામંત્રી શ્રી ડાગ હેમરસ્ટ્રોમના ખાસ અધિકારી તરીકે નીમાયેલા ભારતીય પ્રતિનિધિ શ્રી રાજેશ્વરદયાળને પાઠા બોલાવી લઈ તેમને રમ્યાને એક પ્રતિ નિધિની થયેલી નીમણુકના પ્રકટ થયેલા અખપારી અહેવાલો સંબંધમાં વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુએ રાજસભાની બેઠકમાં જણાવ્યું હતું કે એ તેા કેટલાક માણસોના પ્રચાર જેવું છે.

શ્રી નહેરુએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે શ્રી રાજેશ્વરદયાળ તેા ન્યુયોર્ક આતે મંત્રણા માટે ગયા છે. એ સાચું છે કે મંત્રણા લાંબા સમય સુધી ચાલી છે, ને ધાર્મી સમય કરતાં વધુ લાંબા સમય સુધી ચાલી છે અને અમને તેા આશ્ચર્ય થાય છે કે હજ તે કેટલા લાંબા સમય સુધી ચાલશે ?

ભંજવેલને ગાદી નાહ મળે

નવી દિલ્હી : ગૃહ પ્રધાન શ્રી લાલ- યલાદુર યાજ્ઞીએ રાજ્યસભામાં અરતરના અમાહિના રાજવી મહારાજ પ્રવીણચંદ્ર ભંજવેલને ગાદી ઉપર કરીથી રચાપવાનો પ્રશ્ન વિચારણા હેઠળ છે, એ વાતનો ઇનકાર કર્યો હતો.

ગૃહપ્રધાને કહ્યું હતું કે મહારાજની માન્યતા રદ કરવી અને તેમને અટકાયત હેઠળ રાખવા એ બંને વાત જુદી છે. મધ્ય પ્રદેશની સરકારે તેમને અનેક કારણોને લીધે અટકાયતમાં

રાખ્યા હતા, બ્યારે તેમની રાજવી તરીકે માન્યતા રાષ્ટ્રપતિએ રદ કરી છે.

તેલની શુદ્ધી

નવી દિલ્હી : રાજસભામાં પ્રજોતરી સમયે ખાણ અને કુદરતી તેલ ખાતાના પ્રધાન શ્રી કે. ડી. માલવિયે કહ્યું હતું કે તેલ અને કુદરતી ગેસપંચના પ્રતિનિધિએ વિદેશી તેલની કંપનીઓ સાથે, તેલની રીફાઇનરીઓમાં ગુબરાત માંથી મળેલા કુડ તેલને કેટલા પ્રમાણ માં રીફાઇન કરી શકે તે અંગે વાટા- ઘાટ ચલાવે છે.

શ્રી ડાલાબાઇ પટેલના પ્રશ્નના ઉત્તર માં શ્રી માલવિયે કહ્યું કે ગુબરાતમાં ના કુડ તેલને તેલની ટાંકીઓના વેમનો દ્વારા રીફાઇનરીઓમાં ગોકલવામાં આવશે.

પ્રધાને કહ્યું હતું કે અમાહિ કરતાં આ મંત્રણા જુદા પ્રકારની છે. અમાહિ તેલ કંપનીઓની સાથે તેમની રીફાઇનરીઓને વિરત્ત કરવાની મંત્રણા યજ હતી. ૧૯૫૧ના કરાર મુજબ રીફાઇનરીઓને વિરત્ત કરવા ખાખતની દરખાસ્ત ખાખત થયો યવાની નથી.

બંધીજ સુટણીઓ સર્વાનુમતે થાય

ગોહતી : ભારતના નાણાં પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેસાઇએ આદાઓ ઝડપી લેવાની હરીફાઇમાં કોંગ્રેસીઓ એક ધીળની પીઠ પાછળ ને નિંદા કરે છે તેને વખોડી કાઢી હતી અને જણાવ્યું હતું કે કોષ આદા માટે મદલકાંક્ષા સેવે એની સાથે મારે તકરાર નથી પણ એનું પરિણામ એકધીળની પીઠ પાછળ ભાંડણીવાનું-નિંદાનું કામ આવે લારે મારો એ સામે વાધો છે બંધીજ સુટણીઓ પછી તે પંચાયતની હોય કે કોંગ્રેસ સમીતીઓની હોય તે સર્વાનુમતે જ થવી જ નોખજે.

૫૦ લાખ એકર જમીન ભુમિહિનોને આપવામાં આવશે

નવી દિલ્હી : આયોજન પંચના સમય શ્રી શ્રીમન્ન નારાયણે કહ્યું હતું

કે ત્રીજી પંચવર્ષીય યોજનામાં ભુમિહીન મજુરોને જમીન આપીને વસાવવા માટે રા. ૨૧ કરોડની જોગવાઈ કરવા માં આવી છે.

ખેત મજુરો માટેની મધ્યસ્થ સલાહકારી સમીતીની પ્રથમ બેઠકમાં બોલતાં શ્રી શ્રીમન્ન નારાયણે સૂચન કર્યું હતું કે બે તપાસ સમીતીઓની તપાસમાં માલમ પડ્યું છે કે ખેતમજુરોની પરિસ્થિતિ ખમડતી બધ છે અને તેને સુધારવાને માટે ત્રણ મુદ્દા વિચારવા જોઈએ તેમજે કહ્યું કે મોટી સંખ્યાના ખેત મજુરોના કુટુંબોને ભારતના જુદા જુદા ભાગોમાંથી જમીનની ટોચ મર્પોદા દાખલ કરીને વધારાની જમીન મેળવીને વસાવવા જોઈએ.

તેમજે કહ્યું કે ત્રીજી યોજનામાં ૫૦ લાખ એકર જમીન સાત લાખ ભુમિહીન કુટુંબોની વચ્ચે જુદા જુદા રાજ્યોમાં વહેંચાવામાં આવશે.

રાજ્યોમાં વહેંચી અપાયેલી ૭૮ લાખ એકર જમીન

નવી દિલ્હી : લોકસભામાં આયોજન ખાતાના નાયબપ્રધાન શ્રી એસ. એન. મિશ્રાએ કહ્યું કે ૧૯૫૧થી જુદા જુદા રાજ્યોમાં ૭૮ લાખ એકર ખેતીલાયક પડતર જમીન વહેંચી આપવામાં આવી છે. ત્રીજી પંચવર્ષીય યોજના હુકમ પછુ આ કાર્યક્રમ આગળ વધારવામાં આવશે. જમીન સુધારણા પેનલે નિમેલી ખાસ પેટા સમીતીએ આયોજન પંચને બલામણુ કરી છે કે પચાસ લાખ એકર જમીન સાત લાખ ભુમિહીન વીતમજુર કુટુંબો વચ્ચે વહેંચી આપવી જોઈએ. આ દરખાસ્ત અંગે આયોજન પંચ વિચાર કરે છે. તેમાં ખેડાણલાયક પડતર જમીન, જુદાન અને ક્રામદાનની જમીનો અને જમીન ની ટોચ મર્પોદાને કારણે મળેલી વધારા ની જમીનોનો સમાવેશ થાય છે.

આલપાડ પાસે રાજ થશે નવું શારકામ

નવી દિલ્હી : ભારત લોકસભામાં શ્રી પી. સી. અઝ્ઝાએ પુછેલા પ્રશ્નના ઉત્તરમાં, ભારતના ખાણ અને તેલ-ખાતાના પ્રધાન શ્રી કે. ડી. માલવિયે કહ્યું હતું કે તેલ અને કુદરતી ગેસ પાંચે સુરતથી દસ માહલ દુર વાયબ માં આલપાડ પાસે નવું શારકામ શરૂ કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે.

આ રથજે પીનપોઇન્ટ નક્કી કરવા માં આવ્યું છે અને ત્યાં તેનું ખાંધાખ શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. આ રથજે એક માસના સમયમાં શારકામ શરૂ કરવામાં આવશે. આખી અંકલેશ વિસ્તાર સિવાયનો નવો તેલ વિસ્તાર નક્કી કરવામાં આવશે અને હાં અલમ વહીવટી તંત્ર રચાપવામાં આવશે કે કેમ એ કહેવું હાલના તબક્કે ક્વખતવું મણુખ.

લોનોના વ્યાજ પેટે ચુકવાયેલું ૨૪.૬૫ કરોડનું હુંડિયામણુ

નવી દિલ્હી : નાણા પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેસાઇએ કહ્યું કે પરદેશમાંથી લીધેલી લોનોના વ્યાજ પેટે ભારતે ૧૯૬૦-૬૧ દરમીયાન રા. ૨૪.૬૫ કરોડનું વિદેશી હુંડિયામણુ ચુકવ્યું હતું.

ભારતને અમેરીકાની ગંભવર સહાય

વોશિંગ્ટન : અમેરીકાએ ભારતની ત્રીજી પંચવર્ષીય યોજનાના પ્રથમ બે વર્ષ માટે એક અખબ ડોલર (સાઠ ચાર અખબ રા.) આપવાની જોશ કરી છે. અમેરીકાની આ ઓફરથી બ્રિટન, ફેનેગા વગેરે દેશો સ્તબ્ધ થઈ ગયા છે.

દલાઇલામા સ્પન પાર્થિ ફેક્ટરીમાં રા. ૧૫ લાખનું સુડીરોકાણુ કરે છે

નવી દિલ્હી : તિપેટના દલાઇલામા અને તેમના સાથીઓએ હબરીશ્ક- ણિદાર આતેની કારટ આખર્ન સ્પન પાડપ ફેક્ટરીમાં રા. ૧૫ લાખનું રોકાણુ કર્યું છે. આ કંપનીની સત્તાપર ચાપણુ રા. ૧ કરોડની છે, બ્નૌરે પચાર થયેલી ચાપણુ રા. ૪૦ લાખની છે. વડા પ્રધાન શ્રી નહેરુએ એ અંગે રાજસભામાં જણાવ્યું હતું કે આ રોકાણુમાંથી થનારા નફાનો ઉપયોગ ભારતમાંના તિપેટવાસી હીન્દતીઓ પાછળ અર્ચવાનો દલાઇલામાએ નિર્ણય કર્યો છે.

રાસાયણિક ખાતરના કાંખ ખાનાની ઓફર

નવી દિલ્હી : નાયબ વ્યાપાર પ્રધાન શ્રી સતીશચંદ્રે લોકસભામાં કહ્યું કે ધરાની અખાતના વિસ્તારમાંથી અમ્તા ગેસમાંથી પેદા કરાતા પ્રવાહી એમે- નિયાનો ઉપયોગ કરીને ભારતમાં રાસાયણિક ખાતરના કારખાનાં નાખવા ની અમેરીકાની ઓફર પર ભારત સરકાર વિચાર કરે છે.

માસ્ટર પ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

નત નતનાં નાયબન, દેશમી તેમજ સુતરાઈ કાપડ, ઓંજો બાજકા અને પુરેશો માટે બિતમ નતના ઉલન જર્સી, પુલેવર, કારકીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે-બુટીક, ધીબ્સ, બ્લેન્ડેસ, શોક્સ; તેપકીન્સ વિગેરે.

ફરેક નતના માલ માટે તપાસ કરવા લાલામણુ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, બેહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૧૭૮૬ — બોક્સ ૧૫૪૯.

ક્રમિક વાર્તા

માતૃત્વની અગત્ય પથારી

લેખક : શ્રી ગુણવંતરાય આચાર્ય
"જનકલ્યાણ"

(અમા અંકથી ચાલુ)

‘મો, તે’ અને જીવતો રાખ્યો એટલું ખસ નથી. યા માટે અને સ્વપ્નાં નનાવી શુંજ નવને છે?’

‘સાંભળ પુત્ર, રાજશુરાજના દરબાર માં વિદિ લઈ જવાને માટે સુયોગ્ય પાત્રની શોધ ચાલે છે. કોઈ મળતું નથી. જેનામાં ભગવાન રામચંદ્રની સામે ઉભા રહેવાનું સ્વત્ત્વ હોય તે જ રાવણનું આશુરી તેજ ઝીલી શકે.’

‘રાવણનો મુકાબલો મારા પિતાએ કર્યો હતો મા!’

‘માટે તો ભગવાન રામને એને પીઠ પાછળથી હણવો પડ્યો ને?’

‘મા તને એટલું હજી યાદ છે ખરું?’

‘હું કાંઈ જુલી ચક્ર એમ નથી. એટલે તને કહેવા આવી છું કે તુ રાવણના દરબારમાં વિદિ લઈને જો.’

‘મા, આ તું શું કહે છે? મારી માતાની અવદેહના તો મારે જેની પીઠી દેવે મારે એ અવદેહના કરનાર તું દાસત્વ કરવું? મા! વાલીની પત્ની ધરને સુગ્રીવ સાથેના ધરવાસ તારાથી કેમ છરવી શકાય છે એ હું નથી જાણતો. મા, જાણવા માગતો વ નથી.’

‘પણ હું વાલીનો પુત્ર ધરને સુગ્રીવની સેવા નહિ કરું?’

‘એ એમની સેવા નથી. તારા પિતાની પાછળનું તારું તપશ્ચ બનશે. વત્સ! જતન બેરો ને સમજશે કે અંધની દેખાઈ આવતી કતબ્ધીનતા કોઈ કાવરતામાંથી નહિ, પરંતુ કતબ્ધ ના સંધર્માં જ જન્મી હતી.’

તે પછી અંબદ રાવણના દરબારમાં ગયો. રાવણની સામે એ ઉભો. ને એવો ઉભો કે જુવાનીના ચક્ર અને સત્વને માટે આને પણ અંબદાઈ-અંબદાઈ-વહ વધાર્યું થઈ ગયો છે.

ને પાછો એ પોતાના વનવાસમાં ચાલ્યો ગયો.

અંબદર શુદ્ધ થયું. અને સીતામાતા ને લઈને રામચંદ્રજી વિજયી ધરને શાંકા પધાર્યા.

સુગ્રીવના આગ્રહથી પુષ્પક વિમાન કિષ્કિંધામાં અલ્પ કાળ રોકાઈ રહ્યું.

ભગવાન ને સીતામાતા કિષ્કિંધામાં પધાર્યા.

ને એ મદાન વિનેતાએ અશુભપૂર્વે એવી અગ્નિપરીક્ષામાં સફળ પાર ઉતરીને જન્મતમાં સર્વકાળ માટે ‘મહાસતી’ અને ‘જનકલ્યાણ’ પ્રિદ્ધ પાનેલાં એમનાં મહારાણીનાં સ્વાગત

માં સુગ્રીવરાજે કોઈ કમીના ના રાખી સ્વાગતનો સમારંભ ગોઠવાયો. ને એ સર્વાવસરમાં કિષ્કિંધાની સકળ પ્રભ હાજર રહી

ને ત્યારે પોતાનું સામંતપદ અને ભગવાન રામચંદ્રના ચક્રવર્તીપદની જમતને જાણ કરવાને સુગ્રીવરાજ અને એનાં રાજરાણી રાજસિંહાસનની બે બાજુએ ઉભાને ચમ્બર દેખવા લાગ્યાં. ને સુગ્રીવરાજના પોતાનાં રાજસિંહાસન ઉપર ભગવાન રામચંદ્ર અને મહાસતી સીતા બિરાજ્યાં.

ભગવાન તો બિરાજ્યાં. પરંતુ સતી સીતા જેવાં પોતાના આસન ઉપર બેઠાં કે એકદમ ઉભા થઈ ગયાં.

‘શું થયું? શું થયું?’ ભગવાને પુછ્યું. સુગ્રીવરાજ વિહવળ થઈ ગયા.

અરે, આ આસનને ફરીફરીને તપાસવા માં આવેલું. જેના ઉપર રજ સરખી ના રહે એટલી કાળજી રાખવામાં આવેલી, ને આ શું થયું. સતી સીતાજી એકદમ ઉભાં કેમ થઈ ગયાં?

‘શું છે દેવી? બિરાજો ને?’ ભગવાને કહ્યું:

‘મહારાજ!’ સતી સીતાએ કહ્યું: ‘આ આસન નથી અગ્નિ છે.’

‘શું કહ્યો છો?’

‘હા, રાજન! સરદે હું ચિતા ઉપર બેઠી હતી. છતાં એ ચિતા આ આસન આગળ ચીતળ હતી. આપ જ જુઓ ને?’

સુગ્રીવરાજ હોડ્યા. હનુમાનજી હોડ્યા. લક્ષ્મણ આગળ આગળ આવ્યો. એણે આસનને પોતાના ઉપવજયી સાથે કરવા માંડ્યું.

ને આશ્ચર્ય! લક્ષ્મણનું ઉપવજ એવું આસનને સ્પર્શ્યું. કે એ અસહ્ય જલવા લાગ્યું.

ભગવાને સુગ્રીવ સામે કોષથી બેઠું. ‘સુગ્રીવરાજ! આ શી મસ્કરી માંડી છે?’

‘ના, મહારાજ આ મસ્કરી નથી. સાચે જ મસ્કરી નથી. આ આસન ઉપર મારાં રાણી તારામતી દર સર્વાવસરે બિરાજો છે એ જ આ આસન છે.’

‘તો દેવી!’ ભગવાને સખત અને રૂક્ષ બનેલી વાણીથી કહ્યું: ‘આવો, બિરાજો!’

‘તારામતી આવી. એ આસન ઉપર બેઠી. શાંત સ્વસ્થ-કોઈ અગ્નિ બળે

એને પ્રભળતો ના હોય એમ.

ભગવાને તારામતીને સ્વસ્થતાથી આસનરથ બેઠાને કહ્યું: ‘દેવી સીતા! હવે તમે આ આસન ઉપર બિરાજી શકો છો.’

તારામતી ઉભી થઈ. દેવી સીતા આસનરથ થયાં—ને પાછાં એકદમ ઉભા થઈ ગયાં. જોનારાઓએ જોયું કે દેવીના વજનના પાલવને જાળ લાગી હતી.

એ જાળ છુટાવવાને હનુમાન હોડ્યા. ભગવાન રામચંદ્ર હોડ્યા.

સતી સીતાએ એમનો હાથ ઉઠાવ્યો કરીને વાપો.

‘રાજન! આ અગ્નિ ધવિત છે. સીતાના સતીત્વની પરીક્ષા કરનાર અગ્નિ યજી આ અગ્નિ વધારે ઉગ્ર છે. એ

માતૃત્વનો અગ્નિ છે.’

સતી સીતા તારામતીને પાંચે પડ્યા. ‘દેવી! આશીર્વાદ આપો. જેવા પુત્રને સદાય જીવંત રહેવા માટે દેવી. આપે સરદે જીવનભર અગ્નિમાં રહેવાનું સ્વીકાર્યું છે, જેવા પુત્રના જેવા પુત્ર થતો હો.’

દેવી! ધરતીની દુહિતા! મારી અવદેહના યા માટે કરા છો? ક્યાં આપ અને ક્યાં હું!’

‘દેવી સતીત્વના આદર્શ મારેની અગ્નિ પરીક્ષા માતૃત્વના આદર્શ મારેની અગ્નિ-પરીક્ષાથી જરાયે જોખી નથી. મા! હું ધરતીની પુત્રી છું. તમે તો સાક્ષાત ધરતી છો. માતા, હું તો પત્ની છું, તમે તો માતા છો. આશિષ યજી આ અગ્નિ વધારે ઉગ્ર છે. એ આપો મા!’ (સંપૂર્ણ)

સેલ હિંદી રેકોર્ડો હવે વધુ સસ્તાં

હિંદી ફીલ્મી રેકોર્ડો કેવળ શી. ૫-૦ નંગ.

નાચ ઘર, નેક ખાતુન, નયા આદમી, મી. એક્સ, હાતિમ તાઇ.

ઈસ્માઇલ આઝાદ, દોસ્ત મોહમ્મદ, યુસુફ આઝાદ, શેકલાલ અને બીજા બહુશીતા કન્વાલીના રેકોર્ડો શી. ૪-૦ નંગ.

સી. એ. ડી. તા. ઓર્ગેરે અને લઈએ છીએ.

નેશનલ રેકોર્ડ કંપની

શેષ ૨. અલગેરી આરકેકેમ, ઓર્ગે ૧૪૨ એ. એ સ્ટ્રીટ, પો. એ. બોક્સ ૧૫૭૪, — ડરબન ક્ષેત્ર: ૨૧૫૫૮.

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ!

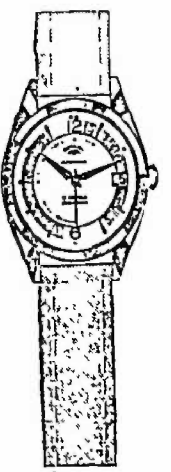
સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીચાળ!

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ બજુલનાં ઓરિએટીક કેસેન્ડર.

- * રોમર
- * ફોર્ટી
- * લેન્ડો
- * રૂસર

વિગેરે દરેક ભાતનાં ઘડીચાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોના શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ. તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ક્ષેત્ર: ૮૩૫-૨૬૦૨

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

સામાજિક ખબરો

વેવીશાળ

ટ્રાંસવાલમાં શિક્ષક અને સમાજ સેવક તરીકે અત્યંત ભાગ ભજવી જનાર સામાજિક કાર્યકર્તા શ્રી. પી. એસ. એચી જે. આ દાલ રાજકોટમાં છે, તેમના સુપુત્રના શુભલગ્ન ૨૬મી જુનના દિવસે યનાર છે એ અમે જનતાની બાજુ માટે જણાવીએ છીએ. શ્રી પ્રાણશંકર એચી બંધારે આ દેશમાં હતા ત્યારે તેઓ એક સમાજ સેવક અને ઐતિહાસિક સંરોધનકાર તરીકે જનતા વચ્ચે જણીતા થયા.

દાલમાં શ્રી પ્રાણશંકર એચી રાજકોટની અંદર સેવક સમાજની અંદર કાર્ય કરી રહ્યાં છે. એમની કાર્ય-શિલ્પતાને લઈ ત્યાં પણ તેઓ ખુબ જ જનતાપ્રિય બન્યા છે.

આવા સમાજ કાર્યકરના પુત્રના લગ્ન વખતે અમે જનતા તરફથી નવવધુને જનતાના આશીર્વાદ પાઠવીએ છીએ. પ્રભુ એ નવવંદપતિને સુખાકારી જીવન અને લાંબુ આયુષ્ય બક્ષે એવું પ્રભુ પ્રાર્થના.

અવસ્થાન

નેહાનીસબખાનાં પ્રખ્યાત, અને જણીતા શ્રી નરોત્તમબાઈ કરસનજી, અને તેમનાં એ સુપુત્રો તરુણકાન્ત તથા જગદીશચંદ્ર તા. ૨૬-૪-૬૧નાં રોજ મોટર અકસ્માતમાં સ્વર્ગવાસ થયાં છે. સ્વર્ગસ્થાની સ્મશાન યાત્રામાં દરેક ગ્રામીણો બાઈએ મોટી સંખ્યામાં ઉપસ્થિત હતાં, આ એક ખુબજ કષ્ટ અને આઘાતજનક ઘટનાં

બની હતી કે, એકજ ઘરનાં ત્રણ માણસો સાથે સ્વામીવાસ થયાં છે. બીજાં ત્રણ બાઈએને હોસ્પિટલમાં ખસેડવા હતાં. આ અકસ્માત મોટર અને બસ વચ્ચે તા. ૨૬-૪-૬૧ને બુધવારે રાત્રે ૮-૪૭ કલાકે થયાં હતાં.

આભાર

સ્વદેશથી, તેમજ યુનીયનમતથી અનેક તરફથી, ટેલીગ્રામ, ટેલીફોન, પત્રોથી, તેમજ રૂબરૂ જતે દિલસોજી, આપવામાં આવી છે, અને સ્મશાન-યાત્રામાં વ્યક્તિગત પધારી, તાર પત્રો, મોહલી અમારાં આવા દુઃખદ પ્રસંગે, જે જે બાઈ, બહેનો એ આશ્વાસન આપી દિલસોજી વ્યક્ત કરી છે, તેમજ અકસ્માત સમયે જે જે બાઈ, બહેનો એ, માટે કાર અને બીજી મદદ, તેમજ સારવાર કરી હતી, તે સર્વેનો એમનાં સુપુત્રો, એમનાં પતિ, માતૃથી, અને કુટુંબીજનો તરફથી આ પત્રદારા અતઃકરણ્ય પુર્વક આભાર માનવામાં આવે છે.

ઘરમાં કેમ બનાવી ટંગાડવા લાવક સુકાળ્ય. "મનને મોઢ" સ્વ. કીશોરલાલ મશાલાળા કૃત સુંદર ભાગ કામળ પર એ રંગમાં છપાયું છે. ભાવ ફકત રૂ. ૧-૦ પોસ્ટેજ ઉ પેની.

'Indian Opinion' P. Bag, Durban, Natal.

નવા યુસ્તકોની યાદી સંસ્કારિતાને ણંચડે રૂ. ૩-૦ કોષ્ટ ગોરા કોઈ કાળા રૂ. ૭-૦ આ જોશીસેથી મળશે.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણુના અને સ્પેસ્વીરટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેરીયાના કોઈ પણ જાનમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે હન્ડાઉટ લઈશું.

કેપીટનની બાલકની હોટેલ

(પી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - ઠરબન. ફોન નંબર ૨૩૪૨૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

આદુ, લસણ બજાર ભાવ, નારીચિળ નં. ૧ રૂ. ૧-૦, બેગ (નંગ ૧૦૦) રૂ. ૬૦-૦.

દુકાન દાર માટે બાંધવાના ન્યુજયેપર બજાર ભાવ, બટાટા, ફગરી (કાંઠા), સુકા લાલ મરચાં, યુગલા, સુકા ઝીમ (ઝાલા), સોનેરી રંગનો ગોળ, દરેક જાતનો મરી મરચાલો વિગેરે હમેશાં સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ. ક્યુરી અને ચેબલી પાલ જલ્લર ભાવ, પોસ્ટેજ જુડું. સુરજી, રતાજી, આંબા હળદર અને લીલી હળદરની મોસમ આદુ છે. રોડેરીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને જિલજીવન કોંગોના ઝોરડરો ઉપર પુરક ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કલાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD. WHOLESALE FRUIT MERCHANTS P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

ધીરુભાઈ, સુસાહરી, બીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ હોલિસ્ટાન અજર ડુનીયાના કોઈ પણ જાનની હવાઈ દરિયાઈ અજર જમીન માંજે મુસાફરી કરવા ઘેર જ્યાં અમારી મારફતે મુકાબ કરી હઈશો, આજ, ચોરી, હુલસ, અકસ્માત, પેઈકવાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉત્તરાવા આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લેયરન્સ સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઇમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ. નેશનલ યુનિયનલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ગ્રાન્ડ્સીયા અને યોઈસાવર ઇન્ટરન્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Office: 9 Barkly Arcade, 38 Market Street, Phone: 339033, Johannesburg.

Residence: 52 Patidar Mansion, 13 Kort Street, Phone: 330816, Johannesburg.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડફુમ સુટ, ડાઈનિંગફુમ સુટ, વોઈચેમ, હરેસીંગ એસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ટેક્સ, યુકે કેસ, ટેબલ, તાલન કીકપાલ ભાવે ખરીદી શકેશો. જાતે પધારી લાંબા લેવા સુકેશો નહી.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેચર—

એ હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર યાંચ છે. તેના સ્ટોક હમેશાં તઈ-ચાર રહે છે. માત્ર રોહા ભાવિના ડાઈરેક્ટીંગ સીંગ મંચારો અને વેપાર આજલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG. PHONE 33-4691. BOX 2626.

* મેઘરાજ *

લેખક: પ્રીન્સીપાલ હાલતરાય મગનલાલ દેશાઈ, રૂરીપુટ

હે મેઘરાજ આવો, હે મેઘરાજ આવો, ક્ષેત્રો માંહે અજ પંચાં છે, જીવનદાનજ આવો, હે મેઘરાજ આવો, હે મેઘરાજ આવો, વનટક્ષેત્રે પશુ પંખીએ, તરસ્યા પાણી પૂંખીએ, હે મેઘરાજ આવો, હે મેઘરાજ આવો, નદી નાળાને કુંડ સરોવર, પાણીથી રેલાવો, હે મેઘરાજ આવો, હે મેઘરાજ આવો, લીલી લીલી સુહાગીથી, સદી સહુગારો, હે મેઘરાજ આવો, હે મેઘરાજ આવો, મૃત્યુ પછી રે જીવે નાનાં, લેતાં સ્વર્ગનીવાટો, હે મેઘરાજ આવો, હે મેઘરાજ આવો, જે વાટે હો જીવ ખમા, તે વાટે પાછા આવો, હે મેઘરાજ આવો, હે મેઘરાજ આવો, મેઘ યિન્દુનું વાહન લઇને, પૃથ્વી પાછા લાવો, હે મેઘરાજ આવો, હે મેઘરાજ આવો, મઠા કવિએ કૃત બનાવે, નિરઠ સંદેશ લાવો, હે મેઘરાજ આવો, હે મેઘરાજ આવો, પરદુઃખ બંજન પરાપકારી, વિથતયા ધુપાણી, હે મેઘરાજ આવો, હે મેઘરાજ આવો.